EL·POBLE·CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 5 pessetes trimestre

ANY VI • Barcelona, dissabte 6 de Mars de 1909 • NUM. 1.115

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

PELLETERIA FRANCESA

Grans descomptes — Veritables gangues

Jaquetes y martres Canadà llegítimes, molt barates. Colls y corbates fantasía, desde 6 pessetes. Gran ocasió en colls Mongolia: boas de ploma. — Articles de confiansa. — Esmerada confecció. PORTA DE L'ANGEL, 5, ENTRESSOL (PROP DE LA PLASSA DE CATALUNYA.

AVIS CASA ESPECIAL PERA LLITS Y ALTRES MOBLES A PREUS DE FABRICA. No compreu sense visitar abans dita casa PLASSA PADRÓ, 4.

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8 TELÈFON 949

GRANS MAGATZEMS **EL SIGLO**

GRANS EXISTENCIES EN **LLANES Y SEDES D'ALTA NOVETAT** PERA **SETMANA SANTA**

OCASIO

Llanes granité, bona classe, el tall de vestit, per pessetes 10'50

Voiles de llana, llisos, negre garantit, el tall de vestit, per pessetes 15'75

Armures brotxats, tot llana, dibuixos fantasia, el tall de vestit, per pessetes 19'25

Messalina Genre llis, de novetat, tot seda, el tall de vestit, per pessetes 40

Brotxats negres, tot seda, classe recomenable, el tall de vestit, per pessetes 27'50

Satí Liberty, classe superior, ample 110 cms., el metre, a pessetes 12

Articles pera regal GRANS NOVETATS EN BRONZOS, MIRALLS, FIGURES, CENTRES, JOIERIA, PLATERIA, ARTICLES DE PELL, ETC. PREUS SUMAMENT REDUITS

De política catalana

Sovint, en la política nostra, se senten unes veus de protesta y d'enutj que criden ab honrat accent:—Ni dretes ni esquerres! Ni blancs ni vermells! Nacionalistes y res més que nacionalistes! Catalunya, Catalunya y Catalunya!—

Me será permés comentar serenament y respectuosament aquestes veus y la teoria que enclouen? Se tracta d'una qüestió de l'autonomisme català fa algún temps plantejada, y per cert ben mereixedora de l'atenció d'aquells que's preocupen, no ja del present, sinó de l'avenir de la nostra causa. Y essent com es una qüestió trascendental y vitalíssima, cal discutirla ab ecuanimitat, sense apassionaments y sense malhumor, ab arguments y fets, mitjansant l'examen de la realitat que'ns envolta y en la qual vivim.

La qüestió, en termes precisos y concrets, es aquesta: ¿han d'estar aplegades en una sola organisació totes les forses nacionalistes catalanes, ajornant el plantejament dels punts de desacord y escrivint un únic mot, Catalunya, en la bandera de combat, o bé s'han de diversificar seguint les corrents de la política moderna pera treballar cada agrupament pels seus ideals característics tot colaborant en la feina nacionalista comú?

Els elements de l'«Unió Catalanista» són els més coratjosos y acèrrims defensors del primer criteri, expressat ab frases sintètiques com les que van al comensament d'aquest article. També'l prediquen, si bé no'l practiquen d'alguns anys ensá, els elements de la «Lliga Regionalista». El segon criteri'l sosté'l nacionalisme-republicà, que porta en el consorci de les seves idees matrius, Nacionalisme y República, aquest criteri modern, cristallisació a Catalunya de les noves necessitats de la propria vida de la patria y del moviment evolutiu de la civilisació.

Erradament creuen alguns, ab bona fe innegable, que la diversificació dels nacionalistes en branques polítiques, que la constitució d'una dreta y d'una esquerra dintre'l nacionalisme català, es un fenòmen atàvic, un llegat de la vella política morta, una nociva influencia de la política espanyola. Y no es pas això. La bifurcació de les forses polítiques, la llur concentració en una dreta y en una esquerra, no són fets propris de la política d'Espanya, no són tristes imatges de les tristes coses hispàniques. Aquest fet contemporani, modernissim, s'está produint fa alguns anys arreu d'Europa, arreu del món, y constitueix la gran llei de la política del present sigle. Si'l plantejament de la qüestió de la dreta y l'esquerra a Catalunya fos un aire de fóra, si fos una ráfaga de vent foraster, no'ns vindria de Madrid, sinó dels grans centres d'Europa. Seria, no una ponentada, sinó una tramontana sana y pura.

Peró no es això tampoc. Nosaltres creiem que'l plantejament de la qüestió a casa nostra no es en veritat degut a un moviment reflexe, ni a una imitació de modes polítiques extrangeres. La quasi simultania caiguda dels vells partits polítics per la formació de dues forses a dreta y a esquerra respectivament, no es una moda iniciada per una nació y adoptada per les altres, sinó un fet general, universal, que naix naturalment de les vives entranyes socials, que es producte del progrés, de la superiorisació histórica.

Fixeuvoshi. Els doctrinarismes lliberals y les concepcions econòmiques del sigle XIX han arribat ja al moment de baixar a la terra, de pendre encarnació en la realitat. Després de la conquesta dels drets individuals y de l'adveniment de les democracies a la vida pública, es a dir, després d'haverse forjat un instrument, una eina, ha vingut el temps de fer obra, d'usar els drets, de reformar radicalment les institucions socials, que tenen arrels seculars y profondíssimes. El teoricisme del sigle XIX ha devingut practicisme en el sigle XX. Les ideologies y els programes romàntics han madurat en aplicacions pràctiques immediates. Y es a l'arribar aquí quan la veritable lluita s'ha entaulat. A l'una banda'ls innovadors, els reformadors radicals, els transformadors de les velles institucions: l'«esquerra». A l'altra banda, els tradicionalistes, els conservadors, els sostenidors de les velles institucions, a l'ombra de les quals els interessos creats viuen: la «dreta». A l'atac, a l'ofensa, ha correspost la defensa. La agressió ha suscitat la resistencia. Es un fet evident de biologia social.

Y vetaquí que la lluita política y social ha quedat simplificada en els seus termes, y ha generat les dues grans forses. Els vells partits moderats, contemplatius y eclèctics s'han trobat agafats entre les dues forses contraries, s'han vist davant de problemes concrets que exigien categòricament un «sí» o un «no»; y aquí'ls teniu desfets o desfentse, morts o moribonds, absorvits per la potencia formidable de les dues grans corrents que dominen avui el camp polític y social. Aquests fets s'han produit també a Catalunya, y es de les seves entranyes que han sortit.

La classificació formularia y buida dels antics partits polítics es lo que ha mort, lo que seria a Catalunya un fenòmen d'atavisme. Però això no es lo que nosaltres prediquem y volem. Per virtut de la llei social de que he parlat, aquí tenim ben dibuixada una dreta, una forsa conservadora. La formació efectiva d'una forta esquerra representaria un positiu progrés de Catalunya, representaria l'elevació de la patria nostra a l'alsada de l'evolució y de la civilisació mondials.

Resultaria aquí una cosa inferior y estantissa l'integració de les forses nacionalistes catalanes en un sol organisme, per gran que fos y per amples que tingués les seves portes. La diversificació, l'especialisació, són fenòmens que acompanyen al progrés, a la superiorisació. Un organisme polític ont estiguin en convivencia la dreta y l'esquerra, ve a esser en política lo que són en zoologia aquells primitius organismes que oferien en un mateix individu els orguens sexuals masculins y femenins. Y, això apart, ¿com es possible que siguin ajornats fins al dia incert y potser llunyà del triomf, els grans problemes de la nostra època inquieta y febrosa? ¿Com es possible fer restar a Catalunya en una mena de catalepsia social?

«Volem una sola cosa: Catalunya, res més que Catalunya!», diuen les veus, ingenuament heròiques. A mí, a l'escoltarles, me sembla sentir aquelles altres veus, ja quasi extingides, de la política espanyola: «La República, la República sense adjectius!» Oh buida sonoritat de les paraules màgiques!

A. ROVIRA Y VIRGILI

Lletres de Dresden

SETMANA – STRAUSS.—ESTRENA D'ELECTRA. L'IMPRESSIÓ Y LA CRÍTICA.—GAUKLERFEST.

Dresden ha estat, darrerament, de gran interès pel món musical. Ab motiu de l'estrena d'«Elektra» (La tragedia de Sófocles modernisada per Hefemastah!), se ha organisat en honor del compositor una setmana-Strauss en la que amés de dues representacions d'aquesta obra's donaren la «Salomé», «Feuersnvt» y la «Simfonia domèstica». L'íntima amistat que uneix al compositor ab en Schuch, director de la Opera, amés de l'importancia que aquest ab son talent li ha fet adquirir, fan que l'Strauss sigui a l'únic teatre que pugui plenament confiar l'estrena de les seves originals y enrevessades partitures.

L'expectació y interès que aquesta «Setmana» y sobre tot l'estrena despertaren foren grandiosos. Representants de la prempsa y crítics de Paris, Londres, Roma, Viena y de tot l'Imperi acudiren a la crida, amés dels «dilettanti» que sempre estan a la mira quan un bon plat es servit.

L'éxit en quant a l'execució, fou indiscutible. En quant al valor intrínsec de la obra'm limitaré a donar les impressions recullides. Jo crec que'ls mateixos crítics no s'atreveixen a entrar al fons, a l'entranya de l'obra, pels grans coneixements tècnics que exigeix. Així la major part s'han limitat a fer comparacions, imatges sense en concret donar cap fondo criteri personal. Ab tot sembla despèndres que la nova obra del Strauss segueix el camí comensat ab la «Salomé», notantshi emprò un progrés ab el que l'Art ne surt beneficiat. Així com semblava que'l «virtuós» havia de barrar el pas a l'«artista», no s'ha confirmat en aquesta nova obra, ja que es plena tota ella de substancia, de melodia y d'emoció. En quant al treball orquestral es d'un refinament y novetat superiors a totes les seves obres.

Que aquesta obra podria miciar una evolució en l'art del Strauss, deixen pensarho les paraules revelades a un crític a qui digué que la seva pròxima obra «Tartuffe» fora comprensible com una obra de Mozart.

Jo no sé fins a quin punt l'empenta reformadora del Strauss pot arribar, ni si el seu talent musical permet la comparació; però crec que'ns trobem al davant de la seva obra, en pareguda situació de la que's trobaren els nostres avis quan per primera vegada escoltaven les per ells feréstegues y indescifrables produccions wagnerianes. Avui Wagner resol la accessible a quasi totes les inteligencies. Seran els nostres fills els destinats a judicar conscientment al Strauss?—

***

Una festa característica y alegre en el bon sentit de la paraula, es la que organisen anyalment els deixebles de l'Academia de Belles Arts ab el nom de «Gaukler-fest». Es en substancia un ball de trajos, però l'interès no está precisament en això, sinó en les diverses pintoresques instalacions que en el mateix s'hi organisen.

Els grans palaus de l'Exposició serveixen a l'objecte y a dintre, dirigit y construit pels mateixos estudiants, aquest any s'hi aixecaran: una casa japonesa ab sos auténtics moradors de pell groga y cants exòtics; l'interior d'un estany poblat de granotes, en un recó del qual hi brandava tètricament «la campana submergida»; «Font de joventut» d'ont els vells en surtien rejovenits; la parodia d'«Elektra» en un teatre de fira; una tómbola; ombres xinesques; una hosteria; tiro de pilota, «caballitos», ball de negres, etc., etc.

Aquest any despertà doble interès, ja que'l rei, acompanyat del seu germà príncep Joan Georg assistí per primera vegada a dita festa. Y això contribuí a que la concorrencia fos nombrosíssima y que els beneficis—que ingressen a la caixa de l'Associació acadèmica—fossin explèndits.

A. BADRINAS ESCUDE

Dresden, febrer 1909.

De Madrid estant

L'alegria de la casa

Han tornat de Valladolid els cavallers del bloc. El Congrés recupera aquesta tarda son aspecte ordinari d'animació y bullici. Si no hi hagués liberals cessants, fora precís inventarlos. El saló de conferencies es molt trist el dia que ells hi falten. Colectivament seran una calamitat espanyola els lliberals dinàstics, però allí dintre, individual, personalment tenen cert do de simpatia que fa anyorar la seva ausencia. Allí, al saló de conferencies y pels passadissos són tant necessaris, que semblen l'alegria de la casa.

Ahir el Congrés tenia cert aspecte de tristesa que feia fredor. Recordava la sacristia d'una catedral. Els ministerials fan massa'l serio, parlen sempre ab veu baixa, semblen colegials que no gosen cridar per por de que'l mestre'ls renyi. Els lliberals, en cambi, criden reneguen, avaloten y això dona certa ilusió de vida, allí dins, aont poca cosa viu, com no sigui la gana, enveges, ambicions y petiteses.

***

Ja hi són desde molt d'hora. En Nido y Segalerva futur «Director general de Regalías» (?); l'altre governador cessant que li diuen «l'espia dels paraigües», en Natali Rivas que crida com un mal esperit, en Romanones que ja está afònic de tant esgargamellarse, l'Aguilera acompanyat de son fidel Llorens Coria, en Sánchez Ortiz que sab de memoria'l discurs «entero y pronunciado» per en Moret y l'engega a tothom que vulgui escoltarlo, en Ferran Soldevila, que está de mal humor perquè al banquet de Valladolid no'ls van servir fetges de catalá a la brasa, don Melquíades que s'está barallant ab en Burell, l'Alcalà Zamora que explica an en Giner de los Ríos y a l'Azzati l'importancia de lo que ha dit en Moret desde'l punt de vista sociològic y metafísic.

***

Tots els comentaris, són referents al discurs. Discuteixen la significació dels conceptes, fan anàlisi dels paragrafs y de les paraules... «Sí ha dit»... «Sí degué haver dit»... «Sí convenia que digués»...

Pro no hi ha que pensarse que les censures o'ls aplaudiments sien per l'alcans de les declaracions den Moret y mirant a les idees, per si va radicalisar poc o massa, per si va estar clar o obscur al tractar dels temes fonamentals de la llibertat dels homes y de la llibertat de les conciencies... Ni'ls mils!

Lo que discuteixen, lo que priva, lo que preocupa, es saber si les interpretacions donades al discurs acosten el partit lliberal al Poder o si acàs l'allunyen de l'Israel dels seus somnis, de la terra de promissió d'aquestes tribus famolenques. —C.

Madrid, 3 de mars.

TOT PASSANT

El problema religiós y l'educació

Parlant del Pressupost de Cultura en l'última sessió municipal, en Duran y Ventosa digué que creia segur el futur triomf del susdit pressupost, sempre que's procurés treuren la qüestió religiosa. Y jo desitjaria saber en quina forma entén en Duran que's pot treure aquesta qüestió del problema de l'ensenyansa. Perquè l'un y l'altra són cases tant intimament unides, tant compenetrades, que es impossible en absolut separarles. Plantejar l'una, equival a plantejar l'altra, sense que hi hagi possibilitat de prescindir del problema religiós, en quant se tracti de resoldre la qüestió educativa.

Lo que volia dir en Duran, al parlar de treure del Pressupost de Cultura la qüestió religiosa, era que's resolgués aquesta qüestió en el sentit que desitgen els ultramontans, o sigui que en les escoles continui essent obligatoria la ensenyansa dels dogmes católics. Mes això no es prescindir del problema religiós, sinó tot lo contrari. Això es sencillament continuar l'iniquitat actual, de tancar les escoles als fills dels ciutadans que no pertanyen a la confessió católica, malgrat contribuir com els católics a mantenir les carregues d'ensenyansa.

Precisament l'única manera de resoldre ab perfecte equitat aquest problema, posant a tots els ciutadans en iguals condicions de poder beneficiar de l'ensenyansa que tots ells mantenen, sigui la que vulgui la confessió religiosa a la qual pertanyin o estiguin fora de totes elles, es treure de l'escola tota ensenyansa confessional o tendenciosa, fent que no sigui ni católica ni anticatólica. Això, que es lo que estableix l'Pressupost de cultura, l'intransigencia dels ultramontans va combátreho a sang y a foc. Mes procurin que algun dia no tinguin de penedirsen. Perquè pot molt ben succeir que, más aviat potser de lo que creuen, la llur absurda intransigencia determini la tornada de l'escola que ara han rebutjat per neutra, en una forma francament laica y anticonfessional, que l'esperit eminentment lliure de la ciutat nostra imposará triomfalment, contra les maniobres dels reaccionaris.

Y llavors purgaran el pecat d'ara.

J. POUS Y PAGÉS

La mentida oficial

EL POBLE CATALA té contractades ab l'Estat un nombre de conferencies telegràfiques a hores fixes que li donen dret a l'us dels fils telegràfics entre Madrid y Barcelona durant temps determinat de la nit. EL POBLE CATALA per conveni ab la companyia particular que explota la comunicació telefònica entre Madrid y Barcelona pot disposar del telèfon tantes vegades com convingui a les necessitats de la seva informació.

EL POBLE CATALA paga per endavant aquests serveis, paga a l'Estat ab segells, a la companyia de telèfons ab bona moneda.

Dimecres EL POBLE va esser defraudat per orde del ministeri de la Governació, senyor La Cierva. Els seus telefonemes no cursaven, les seves conferencies telegràfiques foren aturades a Governació unes hores, fins que'l senyor ministre, després de suprimir tot lo que li va convenir, després de capgirarles va dir: «Això pot passar».

¿El motiu d'aquest abús? La troballa feta a les immediacions del Palau d'un maleït contrapés de quinqué ab una metxa, ab alguns granets de dinamita, una miqueta de pólvora, y unes engrunes de metralla.

El ministre va dir a primera hora que allò no era veritat. ¡Però senyor ministre, si'l quefe de la policia va dir que sí, si va ensenyar l'artefacte, si'l portaren al Parc d'Artilleria!

—Bé, però l'esser veritat no'm convé que's digui. Vinguin més tard, a la una de la matinada y sabrán lo que's pot telegrafiar—deia als corresponsals.

Dotze hores després de la troballa'l Govern autorisará la versió única que's podria trasmetre.

El contrapés de quinqué era de cartró, l'artefacte era una joguina de minyons. Potser una broma d'algún bloquista de bon humor que volia commemorar ab una salva la tornada de Valladolid.

A propòsit d'un vell debat ciutadà

COEDUCACIÓ

III

L'experiencia demostra també que aquests beneficis de la coeducació exigeixen pera manifestarse, un medi apropriat. Medi físic en primer lloc: plé camp, exercicis a l'aire lliure, vida higiènica per tots conceptes. Medi moral sobre tot: atmòsfera àmplia y benfactora de franquesa y de decencia. Aquestes dues condicions són fàcils de realisar prenent per model la vida de les «escoles noves» existents, o al menos, ja que tota obra humana es imperfecte baix algún punt de vista, prenent lo que elles tinguin de millor.

An aquestes condicions, s'hi afegeix, ja ho havem dit, aquesta: que cada sexe rebi l'educació apropriada al seu temperament y que'l prepari pera la seva missió futura en la vida social.

Veieu, en poques paraules, de quina manera s'ha comprés a Bedales la realisació práctica de la coeducació:

Primerament, desde'ls onze o dotze anys els deixebles viuen en cases separades. Cada casa es autònoma en lo que respecta als seus serveis interiors, els quals estan confiats als que l'habiten.

El dinar y el sopar se prenen en comú a la casa principal, ocupada pels nois. Els deixebles d'abdós sexes se retroben a classe, en els laboratoris, durant les recreacions. Alguns jocs, certs treballs manuals (fusteria, professions artístiques) se fan igualment en comú. En fi, el vespre consagrat a la vida social, reuneix els nois y les noies pera discussions, conferencies donades ja per deixebles, ja per visitants. Sessions de societats literaries, dramàtiques, artístiques, sociològiques, reunions de caràcter religiós presidides pel director, són tantes ocasions de treballar juntament, de elevarse juntament vers els cims serens de l'art, de la ciencia y de l'idea moral, tant a propòsit pera apassionar als esperits joves.

An els nois estan reservats: els exercicis de gimnasia qui convenen a llur educació física, els treballs agrícoles, qui requereixen esforsos musculars que serien nocius al desenrotllo de les noies.

Mentres els nois estan ocupats pel seu cantó, les noies s'instrueixen teòrica y pràcticament en tot lo que sigui economia domèstica, govern interior de la casa, art culinari, costura, cuidados que hi ha que tenir ab els nens petitets. Les noies, com assaig, s'ocupen dels nens del veinat y adhuc (això en les escoles noves alemanyes) dels orfens adoptats per la directora.

En l'instrucció la preparació dels dos sexes tampoc es la mateixa necessariament.

D'una part les «classes mòbils» (repartició dels deixebles segons llur capacitat) perme en tenir compte de les desigualtats naturals en la rapidés del desenrotllo, tant baix el punt de vista de la memoria com del raciocini. D'una altra part, al voltant de un nucli de branques obligatories, venen a agruparse branques facultatives: cultura general d'un cantó, cultura especialisada de l'altre. Aquesta disposició permet una gran llibertat en la formació del programa d'estudis individuals de cada deixeble. L'ecola s'esforsa, amés, en donar a tota noia, pera assegurar son desenrotllo psicològic normal, la cultura que podriem anomenar «maternal», y, al costat d'aquesta, l'instrucció y l'educació que podran permétreli'l guanyarse ella sola la vida, cas de que no's pogues casar.

Veusaqui, a grans linies, lo que's fa a Bedales. Mes, aquestes condicions, per sí soles, no serien prou pera assegurar l'èxit moral d'un internat coeducatiu. Hi ha que pendre tres mides preventives, sense les quals se correria'l perill d'anar a parar a un fracàs. Aquestes mides preventives són:

Primera. Deixar créixer plegats els nens dels dos sexes desde'l primers anys sense sormétrels al regim dels sexes separats. La majoría de les escoles primaries, privades y de l'Estat són mixtes; moltes escoles privades dedicades als nois fins a dotze anys ho són també. Aquestes escoles deurien servir de reclutament als internats coeducatius de deixebles més crescuts. En aquest concepte Bedales posseeix una «Junior school» que reuneix nois y noies desde l'edat de set a vuit anys. S'ha observat que'ls nois sotmesos desde'ls primers anys al règim de sexes separats s'adapten molt més difícilment, devegades no s'adapten en absolut, al règim de la coeducació tant natural que si se'ls arriba a privar experimenten un sentiment de buit; de tal manera aquest «règim normal per excelencia» es innat en la naturalesa del noi.

Segona. Excloure d'aquesta vida en comú tots els elements que no s'hi adaptin, als quals aquells la coeducació no'ls convé, o bé'ls que no convenen a la coeducació. Desde l'edat en que no són encara inofensius, a un bon educador no li costa gaire feina descobrir aquells nens que no's poden deixar en un medi mixte sense perill per ells o pels altres. La obligació d'un bon educador es llavors allunyarlos si'l bon esperit de l'escola, si la franquesa y la llealtat ambients corren perill de tenir que patir a llur presencia. Això depén natural ment del numero de deixebles y de les tradicions de decencia que els animen. «Una bona escola com Bedales absorbeix, assimila y purifica elements que haurien trastornat qualsevol altra escola animada d'un esperit menys elevat». Però repetim que un bon educador pot prevenir el mal possible molt temps abans de que's manifesti, en temps en que'l noi es encara incapàs de perjudicar.

Tercera. La darrera mida's refereix als educadors. L'home que per primera vegada entri a un institut coeducatiu, encara que sigui un home decent, no es bó pera mestre en un institut d'aquest sistema. Els educadors y educadores que vulguin exercirhi una activitat feconda deuen haverse format en vista d'aqueixa tasca: coneixement de les particularitats psíquiques de cada sexe, tacte pedagògic, influencia educativa exercida, no sobre'l Noi (tipu concebut «in abstracto») sinó sobre les petites individualitats concretes que un té davant seu. L'ol·fat psicològic es sempre útil a un educador serio; en una escola mixta es indispensable.

***

Per què'l tipu d'internat couducatiu, tal com acabem de descriurel, no existe ex encara en els paisos de llengua francesa, particularment en la Suissa romanda, la «terra de l'educació» per excelencia?

Tradiacions de l'edat mitjana, prejudicis temors «a priori» de lo que encara no's fa, tants esculls que oposen a les idees noves la resistencia de llur inercia monumental. S'invoca també l'argument de la rassa, qui, sembla, s'oposa a la coeducació. L'esperit de crítica y de descrèdit de nostra joventut, la seva manca d'entusiasme y d'esperit de cós són un obstacle insuperable. Coneix ben malament els nostres nens qui'ls cregui atacats sense remei del virus de l'escepticisme. Si's troba entre nosaltres el tipu de l'home depravat y incapàs de portar una responsabilitat social, que si le demani quines escoles ha frequentades. No volem ab això dir mal de l'instrucció pública. Sabem l'interès dels seus representants y llur zel d'innovar per alli ont poden. Però estan lligats per reglaments, per precedents, per una tradició venerable que té les seves arrels en l'edat mitjana. L'higiene ha engrandit les finestres de les nostres escoles y ha sanejat els locals; la psicologia, per desgracia, no ha escombrat sempre les terenyines dels programes.

S'ha sostingut que solament les rasses del Nord eren prou serioses pera permetre la realisació del règim coeducatiu y pera ferli donar bons fruits. No es pas aquesta la nostra opinió. La Suissa romanda es coneguda com un dels paisos ont agrada més cantar en chor. N'hi ha prou ab sentir els nois de les nostres escoles, en llurs passeigs o en la mateixa escola com canten algún cant popular pera ferse càrrec de que llur entusiasme jovenívol no está a punt d'apagarse. Que se'l deixi aixamplarse lliurement; aquest entusiasme es el simptoma de totes les generositats, de tots els impulsos del cor, de tota l'abnegació, de tot lo qual ne porten ells el germe!

El nostre petit pais es el de Rousseau, y de Pestalozzi. Es a casa nostra, a Suissa, que Herbart ha concebut l'edifici brillant de la seva «Instrucció Educativa». Fallenberg, Melvil, François Naville, le Père Girard, hi van crear y dirigir institucions models, ver tables prototipus d'«escoles noves». Nostra terra romanda no podria esser també la terra elegida de la coeducació?

S'ha dit ab raó que'ls pobles progressen per la llur gent d'«élite». Formar una «élite» sobre les bases de l'educació nova, reforsada per la coeducació, seria, en tenim la convicció, formar homes y dónes de cor, d'inteligencia y de voluntat, individualitats fortes y equilibrades, riques de veritat y d'amor.

AD. FERRIERE

(De la *Semaine Litteraire*, de Ginebra).

Per l'homenatge an en Guimerá

Jo també, anónimament, m'he sentit convidat a pendre part directa en aquesta futura festa nacional de Catalunya pera rendir homenatge de gratitut y respectuosa admiració an el nostre únic trágic, en el bell article de l'amic poeta Ramon Vinyes. Perqué també he sentit, en el meu isolament, la necessitat de que Catalunya honori al que tant l'ha honorada an ella; perquè moltes vegades hi he pensar en aquesta ingratitut de Catalunya per el seu més eminent fill, no havent encara dedicat un moment de la seva activant en festejar al geni portentós, al dramaturg immortal, que ab els seus fragments d'humanitat com són les seves obres, l'ha feta passejar triomfalment en continua via de victories glorioses, per totes les terres de l'humanitat, conquerint el respecte mondial a que tenia dret: perqué en Guimerá, portant ab la seva potencialitat genial l'ánima de Catalunya, fentla viure dualment ab el seu geni, té l'exigible dret a que Catalunya se li mostri fervorosament agraida en petita paga al seu treball immens...

Massa temps ha passat sense rendírseli el tribut d'admiració que se li deu, y será una gloria més per la joventut catalana, iniciadora de l'homenatge merescut, sempre ávida de manifestarse ingenuament,—la realisació d'aquest projecte en la qual hi ha de bategar integralment l'ánima de Catalunya, enjoiada per honorarse ella mateixa en la persona del seu fill més gloriós.

La personalitat den Guimerá ha contribuit molt més a que sigui mondialment coneguda la nostra nacionalitat, que totes les campanyes polítiques que han tingut lloc fins ara: traduides les seves obres a totes les llengües cultes, ha fet posar l'atenció de tothom sobre una nació desconeguda encara per ells, y que, al comens de la seva renaixensa, produeix genis de la magnitut den Guimerá. Y en molts pobles, coneguda tan sols la nació nostra per les tragedies del mestre seran per ells sinónimes en significació les dues paraules Guimerá y Catalunya.

Si a qui tant ha fet per la nostra Patria, aquesta no li dedica un moment pera exteriorisarli'l seu afecte y veneració, quan ell li ha dedicada integralment tota la seva vida, la nota fosca d'ingratitut cauria, justament, sobre nosaltres, y seria un estigma que'ns degradaria davant dels nostres propris ulls. Per això jo estic joiós de que's comensi una campanya pera honorificarlo, pensant que aixís compleix la Patria un deute de justicia que potser ja ha trigat massa a efectuar. Y la meva joia es més gran, per haver sortit l'ini-

GRANDIOSOS SURTIDOS EN JOYAS, RELOJES Y OBJETOS PARA REGALOS.—MONEDEROS Y LIMOSNEROS A PRECIOS DE FABRICA.—LA CASA MÁS ECONÓMICA. **LA ARGENTINA** PUERTAFERRISA, NÚMERO 1

ciació de la nostra joventut, d'aquesta joventut catalana, que al llensarse impetuosament a la lluita en tots els ordes del saber y de l'activitat humana, per amor a Catalunya, acota abans la seva testa, hermosa per la jovenesa, viril per l'entusiasme davant del Mestre gloriós a la vida del qual es l'estela més expléndida que podria la joventut seguir, per rebre d'ell, en l'ocás del seu sol de glories, l'ungió solemne per prosseguir la seva obra.

Que l'homenatge será digne d'ell y de Catalunya, això's suposa per la serenitat y rectitut propria del nostre poble; peró, en ell, ademés s'hi ha de veure una rectificació del nostre procedir, sobretot dels joves, allunyats fins ara de l'eximi Mestre per una anomalia inexplicable. Jo, que tinc l'orgull de recordar les afectuoses manifestacions d'ell envers la joventut, experimento encara més entusiasme per l'idea, nascuda totjust y ja triomfanta, per quant entranyará solemne retractament del nostre allunyament voluntariós, que'ns ha deixat sense les orientacions que ens hauria pogut indicar o sugerir la seva paraula constantment ferventa. La seva paraula que es la mateixa de les seves estrofes en bronzo y or: que es la mateixa dels seus cants religiosament patriótics: que es la mateixa dels seus drames y tragedies, humanament immortals, d'ánima eternament immensa: que es la mateixa d'aquella «Terra baixa», aont jo, devallat sobtadament del meu poble nadiu, reclós en una estrivació dels Pirineus, a una grisa ciutat catalana y veientla com a primera obra escénica, vaig sentirhi tota l'intensitat del martiri d'aquella ánima selvatgina, y vaig aprendre la vida de nous mons...

Per tot això, la glorificació del mestre, del nostre, de l'eximi Guimerá s'imposa com un dever de la Patria.

LAUREA DALMAU

Acció Autonomista

Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria

La Junta de govern de la Secció de Propaganda, fa públic que la conferencia que don Rossend Serra y Pagès donará a les dèu de la vetlla d'avui, sobre'l tema «Prehistoria» y que anirà ilustrada ab projeccions, lo qual farà que'ls oients se compenetrin més de l'assumpte.

Joventut Federal Propagandista

Avui a dos quarts de dèu del vespre de la nit, celebrarà la Joventut Federal Propagandista (Alt de Sant Pere, 2, primer), la seva anunciada vetllada en commemoració de l'intent de proclamació de l'Estat Català y en el que hi pendran part els senyors Saló, Abril, Salat, Marxuach, Max-Mill y Cabús.

Associació Nacionalista Catalana

La quinzena conferencia del cicle «Catalunya Ciutat» tindrá lloc avuí a les 10 de la vetlla, corrent a càrrec del senyor don Josep Rigol, fabricant de Terrassa, el qual desenrotllarà'l tema «Progrés econòmic de Catalunya».

Sabadell

El banquet de la victoria organisat per la Lliga Regionalista de Sabadell promet revestir gran importancia. Tindrà lloc en el teatre Principal, convenientment adornat ab escuts y banderes catalanes.

La taula presidencial ocuparà l'escenari de l'esmentat teatre y al fons s'hi colocarà el retrat del doctor Robert, preciosa obra pictòrica de l'artista sabadellenc senyor Creus. El dinar serà servit per l'Hotel Suis. Abans del mateix tindrá lloc el vermout d'honor en els salons de la Lliga. Hi assistirà'l diputat electe senyor Cruells y els senyors Cambó, Puig y Cadafalch, Prat de la Riba, Rusiñol, Abadal, Agulló, Rahola, Soler y March, Albó, Parellada, Duran y Ventosa y molts altres. A la Lliga s'hi celebrarà un concert. Els senyors diputats, senadors y demés personalitats que hi assistiran, arribaran a Sabadell a un quart d'una, essent rebuts per la Junta de la Lliga.

Foment Autonomista Català

Pera tractar assumptes de molta trascendencia per la bona marxa d'aquest Foment el Consell directiu crida a Consell general extraordinari pera avui, a les dèu de la vetlla, confiant que tots els senyors socis voldran concorrehí.

Radium Social

Avui se reuniran els socis d'aquesta entitat pera constituir la secció primera de política y sociologia de la mateixa.

Noves de l'extranger

WASHINGTON.—Ahir tingué lloc en aquesta ciutat l'acte de pendre possessió de la Presidencia y de la vispresidencia dels Estats Units per M. William Taft y M. James Shermann, que substituexen respectivament a M. Roosevelt y M. Fairbank.

Desde'l matí, un entusiasme indescriptible ha regnat en la capital de l'Unió americana, aont han arribat nombroses delegacions de tots els Estats de la República. Una multitut grandiosa ha assistit al desfile del corteig. M. Taft y M. Roosevelt han estat calorosament aplaudits.

El cotxe que conduia al nou President estava escoltat per un esquadró de la guarda cívica, a les ordes del general Bell, quefe de l'estat major de l'exército americá.

Els carrers estaven luxosament ornamentats. L'avinguda Pensilvania oferia un aspecte fantástic.

Els membres del Congrés, precedits del seu President. M. Cannon, se dirigiren de la sala de sessions d'aquella Cambra al Senat, situat a l'altre extrem del Capitoli. En aquest lloc se celebrá la primera part de la cerimonia, es a dir, l'acte de pendre possessió de la vispresidencia per M. Sherman, a qui M. Fairbank ha trasmés els poders. Entre abdos personatges, que com ningú ignora, son dos enemics irreconciliables, s'han cambiat discursos plens de cortesia.

Entretant, M. Taft y M. Roosevelt feien una entrada triomfal al Capitoli. Les aclamacions del poble se dirigiren a tots dos; peró, mentres M. Taft saludava a dreta y esquerra, ab el seu somriure característic, M. Roosevelt s'abstenia modestament de saludar, com per indicar que tot alló no anava pera ell, sinó que era al seu successor que's dirigia l'homenatge popular.

A la porta de la sala de sessions del Senat, els dos amics se separaren. M. Roosevelt no feu la seva entrada sinó després que M. Taft s'instalá. Prop del senador Knox el seu nou ministre de negocis extrangers, y de M. Lodge, el leader de la majoria republicana del Senat.

Els aplaudiments esclataren de nou quan el jutge Fuller, president del tribunal suprem de justicia, s'avensá vers M. Taft pera demanarli l'juramentreglamentari.

En aquest moment la sala presentava un aspecte remarcablement pintoresc. Al costat de l'habillament negres dels senadors, s'hi veien els uniformes engalonats dels diplomátics, els trajos típics dels delegats dels Estats de l'Oest y sobre tot les «toilettes» llampantes de les dames y de la «high life» americana.

La má sobre la Biblia, M. Taft pronuncia, dirigintse al jutge Fuller, la fórmula de costum: «Jo juro solemnement que compliré ab fidelitat els devers de president dels Estats Units y que, en quant estigui al alcans dels meus medis, jo conservaré, Protegiré y defensaré la Constitució dels Estats Units.»

Ell besá allavors la Biblia y forts aplaudiments se sentiren en la Cambra.

Quan fou restablert el silenci, el nou President pronunciá un breu discurs.

La cerimonia era ja acabada al Capitoli; per ól'entussiasme popular subsistia al carrer y mentres M. Taft se dirigia a la Casa-Blanca, el seu predecessor prenia'l camí de l'estació del Nord Eastern Railway, pera marxar cap a Nova York, y d'aquí a Oyter-Bay.

—

PETERSBOURG.—Segueix regnant el terror en totes les Provincies russes.

La Policia complint les ordes del Govern, continúa detenint a quants són sospitosos de liberalisme.

En els darrers quinze dies han sigut empresonades 2,685 persones.

A totes elles se les acusa de delictes polítics.

N'hi ha prou pera que qualsevol miserable, ab l'objecte de venjarse, digui a la Policia que un individu professa idees liberals, pera que aquest sigui empresonat y enviat a Siberia.

Totes les presons de Russia estan plenes de presos polítics, en sa major part ignocents.

Els consells de guerra segueixen condemnant a mort. Y les seves condemnes comprenen lo mateix a dones que a homes.

A Kief, Riga, Petersbourg, Odessa, Ekaterinoslaff y altres poblacions, se realisen diariament les execucions.

Ningú s'atreveix a protestar, perqué la compassió es reputada com un crim.

Se calcula que si dura fins a fi d'any aquest régim espantós, moriran tots els homes d'alguna valua de Russia.

La majoria dels executats y desterrats a Siberia són gent de la classe mitja, advocats, metges, enginyers, mestres y estudiants.

El Govern persegueix especialment a quants per la seva inteligencia y cultura poden esser temibles, arribada una época d'agitació popular.

Mentres funcionen els patíbuls y treballen els butxins, y les presons s'omplenen y es buiden cada dia, continúa la fam exercint la seva acció exterminadora en aquest immens Imperi.

L'hivern anorrea als camperols, que moren de fam en les seves vivendes miserables, lluny de tot humá auxili.

La neu interromp les comunicacions entre'ls pobles petits, els llogarets perduts en l'estepa y les grans ciutats.

Han fracassat per complet els comissaris de socors.

S'acusa a molts d'ells d'haver malgastat les quantitats que'ls havien sigut confiades pera socorrer als famolencs.

La corrupció, el terror, la fam y la mort imperen a Russia que comptará l'actual hivern entre'ls més trágics de la seva historia.

Homenatge an en Marián Aguiló

LLISTA DE SUSCRIPCIÓ

Suma anterior, 460 pessetes.

Melcior de Palau, 25 pessetes; Joan Subirachs, 2; Enric Batlló, 25; Josep M. Roca, 10; Eduard Toda, 25; Narcís Plá y Deniel, 25; Isidre Bonsoms, 25; Ernest Moliné y Brasés, 10; Agustí Valls y Vicens, 25; Dr. Torras y Bages, bisbe de Vich, 25; Ramon Miquel y Planas, 25; Josep O. Martí, 10; Montserrat Nuria y Roser, 25; Albert Bastardas, 10; Francisco Romaní y Puigdengolas, 25; Manel Ribot y Serra, 5; Jascinto Serra y Bohigas, 5; Centre Excursionista de Catalunya, 25; Manyoch Regionalista d'Alaró, 25; Estanislau K. Aguiló, 25; Pere A. Sanxo, 5; Maria Antonia Salvá, 5; Mossen Antoni M. Alcover, 15; Andreu Pons y Santacreu, 25; Josep Masriera, 25; Josep Bodria, 3; Llorens Balanzó, 10; Miquel S. Oliver, 10; Lluis Millet, 5.—Total, 940 pessetes.

Teatres y Concerts

GRAN TEATRE DEL LICEU

L'Associació Musical de Barcelona ha représ ses tasques, havent donat dijous passat el primer concert d'abonament de la temporada de quaresma, en el Liceu, que es el número 192 dels concerts que ha fet dita Corporació.

El programa fou escullit, haventse executat per una nombrosa orquestra, baix l'entesa direcció del mestre alemany Franz Beidler, l'«ouverture» (suite) en si m de l'apóstol dels clásics J. S. Bach, que digué molt bé l'orquestra, sobre tot en els temps de Polonesa doble, y el Minuet.

Seguí la primera audició de la fantasia «Francesca da Rimini», del compositor Tschaikowsky, un dels millors de la moderna escola russa. Es aquesta obra efectista y de gran brillantesa, estant molt ben instrumentada, y contenint alguns motius interessants, encara que ab certes reminiscencies wagnerianes. L'orquestra la executá ab forsa ajust, obeint l'enérgica batuta del mestre Beidler.

El «clou» d'aquest concert era la famosa «Novena Simfonia» de l'immortal Beethoven, pera orquestra, y el final ab solos y chors.

Sabuda es la capdal importancia artística que té aquesta obra y les tristes circumstancies en que fou concebuda per són autor, que no pogué tenir el goig més gran pera un músic, com es el d'assaborir les belleses que conté dita partitura, a causa de la sordera que aquell patia.

A tal grau arribá aquesta, que quan el 7 de maig de 1824 se tocava per primera vegada la novena simfonia, baix la direcció d'Umlauf tenint l'autor tombada la espatlla al públic, no sentia'ls clamorosos aplaudiments ni'ls crits d'admiració de la nombrosa concorrencia entusiasmada. La Ungher, célebre cantant d'aquells temps, agafá a Beethoven pel bras y el va girar de cara al públic, pera que vegés el miracle que havia produit. ¡No's pot expressar el sentiment de profond dolor que exrimentá en aquell moment l'auditori enter!

La susdita simfonia fou executada per l'orquestra, fent tot lo possible pera sortirne airosa, peró lluitant ab la falta d'assaigs y ab que no es lo suficient nombrosa pera una sala tant gran com la del Liceu, de lo qual s'en ressent el conjunt, faltanthi brillantesa, sobre tot en els instruments de corda. Adquirí forsa unitat y lográ llargs aplaudiments el segon temps «Molto vivace», que portá molt bé el mestre Beidler; y en el final de la simfonia hi prengueren part, ademés de l'orquestra, els solistes senyoretes del Rio (soprano), y Thomás (contralt), senyors Gallofre (tenor) y Bataller (barítono), els quals feren lo que pogueren pera són lluiment, peró sens estar a l'altura de l'obra; y els chors formats per l'Orfeó Barcelonés, Schola Orpheónica, y Orfeó de l'Associació Musical, component una massa de 450 executants, els quals donaren molta grandiositat a dit final, y en sortiren airosos, a pesar d'estar escrit ab una tessitura molt alta la part de sopranos.

El teatre estava plé en sa platea y pisos alts, peró donava pena de veure les llotjetes, quasi totes desocupades, lo qual prova que les classes acomodades de nostra societat, no donen a les arts tot l'apoi que necessiten, fins quan se tracta de la «Novena Simfonia» de Beethoven, davant de la qual tots els públics ilustrats se descobreixen.

J. K.

Botlletí del Treball

Els passaments als obrers a Irlanda

L'aplicació a Irlanda de la nova llei—general a tot el Regne Unit Britànic (no a tot l'Imperi)—concedint pensions als obrers vells, ha promogut grans qüestions, que al cap y a la fi han vingut a convergir en el problema primordial, el de les relacions d'Irlanda ab l'altra gran illa a la qual se troba lligada. Se parla per un costat d'abusos comesos a Irlanda en la aplicació de la llei; per l'altre costat se neguen enèrgicament aquests abusos que se creuen deguts a la mala fe y a l'odi dels britànics...

Segons aquests, costarà l'aplicació de la llei, a Irlanda, 750 mil lliures més (19 milions de francs) de lo calculat y de lo que en veritat li correspón.

Tant formidable ha estat l'acusació que el canciller o ministre d'Hisenda Mister Lloyd George ha intervingut en l'assumpte enviant a Irlanda a tres inspectors, pera fer una enquesta sobre les causes que han produit l'aument inesperat del nombre de persones ab dret a les pensions Aquesta mesura del Govern ha produit un gran ressentiment en els irlandesos, sobre tot en el grupu nacionalista del Parlament, els individus del qual han volgut explicar la desproporció existent entre'l nombre d'afavorits a Irlanda y el de les demés parts de la gran Bretanya, fonamentantho en l'especial situació econòmica y social d'Irlanda.

Mr. Timothy Davies, membre del Parlament també, en oposició an aquestes asseveracions, ha publicat el següent quadro tret de les darreres estatístiques oficials:

Nombre de persones, a Irlanda, de 70 anys o més, 184,000.

Nombre de persones que reben socorsos en virtut de la «Poor Law» (Llei de pobres), 32,000.

Nombre màxim de persones pensionables, deduit de les anteriors xifres, 152,000

Nombre de persones que demanaren pensió, 209,000

Nombre de persones admeses ab beneficis de la nova llei, 170,000.

A més, Mr. Davies ha fet remarcar que la proporció d'instancies per cada 10 mil habitants fou de 91 al pais de Gales, de 97 a Anglaterra, de 123 a Escocia y de 273 a Irlanda.

Aquests datos produiren gran sensació en el públic. Els grans «news-papers» londinencs ne parlaren extensament ,diariament. Intervievat per un redactor del «Standart», Mr. Davies afegí noves xifres y nous comentaris a les seves revelacions. Feu remarcar que en cert nombre de municipis irlandesos la totalitat de les instancies foren aprovades, mentres que en altres territoris el nombre de refusades arribá a 30, 40 y fins al 45 per cent de les demandes presentades.

«Rarament—afegí Mr. Davies—les autoritats locals irlandeses s'han prés la molestia d'inquirir la veritat de les declaracions dels candidats a la pensió. De modo que's pot dir que actualment 50 o 70 mil persones cobren a Irlanda indegudament la pensió.»

Els diputats irlandesos, indignats, asseguren que tot això no és més que un enfilall de mentides y prometen fer surar la veritat «que sortirá tant resplandent —diuen—que cegará als nostres enemics, als enemics d'Irlanda». Un d'ells, el Dr. Ambrose, representant d'un dels districtes més pobres d'Irlanda, ha tingut una bella resposta a les asseveracions de Mr. Timothy Davies.

«Mr. Davies—ha dit—juga d'una faisó deslleal ab les xifres. Perquè no ignora pas, certament, que a conseqüencia de l'emigració de la joventut, els vells formen, a Irlanda, l'element preponderant de la població; perquè coneix també l'intensitat del pauperisme en nostre pais, del qual l'element vital y productor de riquesa n'ha fugit. Pera'l Govern anglès, l'Irlanda no existeix més que pera rendir beneficis a l'Anglaterra o pera defensar les seves costes o'ls seus interessos en l'exterior quan són menassats. Es una infamia—acabá dient plé d'indignació'l Dr. Ambrose—venir a parlar de fraus y abusos a propòsit de l'ús de les pensions a Irlanda».

Com se veu, la vella, la tradicional enemistat entre Irlanda y la Gran Bretanya renaix cada dia, sota totes les formes y en totes les qüestions...

Espanya

MADRID.—Com diem en la secció telegràfica ahir a la tarda's celebrá en el teatre «Lo Rat Penat» situat en el carrer de Valencia, núm. 1, un miting de botiguers (taverners, queviures, etc.,) de Madrid, contra la llei del descans dominical. Les entitats organisadores de l'acte, entre les quals ens ha extranyat veurehi una d'obrera la «Sociedad de obreros apeadores de pellejos y carreros», en la convocatoria deien que'l miting tenia'l següent objecte:

«... para en dicho acto votar unas conclusiones que lleven al Instituto de Reformas Sociales en pleno la convicción de que el obligado cierre dominical de establecimientos lesiona grandemente los intereses patronales, dignos de tenerse en cuenta. Y, por tal motivo, pedir á dicho Centro consultivo que informe al excelentísimo señor ministro de la Gobernación en el sentido de que debe concederse el necesario descanso de un día por semana al dependiente ú obrero, pero sin la condición precisa de tener que cerrar forzosamente los establecimientos».

Entre les entitats de «provincies» adherides al miting hi figurava'l gremi de venedors de vins de Terrassa.

Cont a l'actitut dels patrons, els obrers, que estan decidits a no deixarse arrebassar una de les poques aventatges que han aconseguit de la llegislació social espanyola, rependran la seva campanya a favor del rigorós compliment de la llei del descans dominical.

VALENCIA.—Han quedat resoltes les divergencies que hi havia entre'ls obrers empleats en les obres de construcció dels edificis de l'Exposició Regional. Els obrers estan conformes ab treballar les hores extraordinaries que siguin necessaries, haventho fet ja aixi.

XERES DE LA FRONTERA.—Els obrers sense treball, en nombre d'uns 300 aproximadament, varen celebrar una manifestació que's dirigí a les Cases Consistorials, ont una comissió visità a l'arcalde pera demanarli feina.

L'arcalde'ls exposá l'es at precari de la caixa municipal, peró'ls oferí que quan acabin les p ug s donará ocupac ó en treballs de l'Ajuntament a 500 obrers a la setmana. També'ls Prometé solicitar de l'Estat, urgentment, les consignacions demanades pera continuar, com d guerem, les obres de la caserna de cavalleria.

Catalunya

BARCELONA.—Una comissió de la Societat artística Culinaria estigué ans de ahir al Govern civil a demanar al senyor Ossorio que dongui curs a una solicitut dirigida al ministre de Foment demanant protecció pera celebrar una Exposició nacional d'Art Culinari, en el mes de febrer de 1910, en commemoració del XXV aniversari de la fundació de l'entitat esmentada. Els comissionats no pogueren veure al senyor Ossorio per esser aquest a Vilanova, pero foren rebuts pel secretari senyor Die el qual els manifestá que seran satisfets els seus desitjos.

El comité organisador de la Projectada Exposició el formen els individus següents:

President, Isidre Bertran; secretari, Antoni Costa; tresorer, Arcadi Granollers.

Secció recreativa y benéfica: Valentí Marquet, Jaume Miret, Joan Carbó, Josep Marcó y Joan Blanche.

Secció recaudadora: Antoni Serra, Enric Prunés, Armengol Codó y Joaquim Santaeularia.

Secció de subvencions: Alfons Ortiz y Arcadi Granollers.

Secció d'exterior y prempsa: Jaume Marqués, Andreu Torrents y Jaume Tura.

Secció de Propaganda: Joan Carbó, Joan Gasto, Joan Cristófol y Gonzal Mateu.

—La Societat de constructors de Llits tornejats celebrará reunió general ordinaria demá a les deu del matí, pera discutir. l'orde del dia següent:

Primer: Lectura de l'acta anterior; segon, Presentació de l'Estat de comptes; tercer, assumptes generals.

—La Societat de l'Art d'Imprimir ens ha enviat el següent article ab el titul «Intranzigencia burgesa», la publicació del qual ens prega:

«Cerca de tres meses de lucha lleva el Arte de Imprimir contra la burguesía roja. La razón y la justicia se estrellan ante los muros de los predicadores de Libertad, Igualdad y Fraternidad. Las protestas generales de entidades esencialmente Productoras no hacen mella en el ánimo de los mangoneadores de «El Progreso». Estos siguen «cerrando los ojos á la razón» y protegiendo en sus talleres á los «amarillos» y «esquirols» en perjuicio de la clase obrera organizada.

No importa. La razón y la justicia que asisten á Arte de Imprimir van abriéndose paso en las filas de los buenos, de los que Producen, de los que trabajan. La intransigencia de la burguesía roja es un bien, una enseñanza más para los que aun dudaban, creyéndola menos fatal que otra Para las reivindicaciones del Proletariado.

No es el sectarismo ,sino el espíritu de clase quien nos ha inducido á luchar con un enemigo que únicamente cuenta, Para resistir, con la buena fe de una masa que es carne de nuestra carne, y sufre los mismos rigores y Penalidades que nosotros; Pero que la obsesión no les deja ver claro que su enemigo es su mismo redentor; que sólo se diferencia de los otros por el nombre, y que sus fines son, como forzosamente tienen que ser, los mismos que los de aquel que tiene intereses que guardar y riquezas que defender; pues si los unos los defienden Por medio de la represión y la violencia, los otros, que no Pueden hacerlo tan «limpio», los defienden desviando al obrero de su recto camino de emancipación y le envenenan el entendimiento con sofismas que á nada útil Pueden conducirle.

La diferencia de apreciación,—en el litigio Arte de Imprimir-«Progreso»— de unos Pocos, y la gran fuerza organizada que está á nuestro lado, hacen que nuestros entusiasmos aumenten en la lucha contra el capital, que es el único que sostiene á toda la burguesía, sea del color que sea, frente á la clase proletaria.

Por esto persistimos, con más firmeza que nunca, en los acuerdos de nuestras últimas Asambleas de no admitir más arreglos con los burgueses de «El Progreso» que los en un Principio aprobados, ó sea: despedir de sus talleres a los traidores Clariá y Palau y demás «esquirols» y «amarillos» que en la actualidad confeccionan el Periódico boicoteado, y admitir de nuevo á los huelguistas que tan dignamente supieron responder á las informalidades cometidas con Arte de Imprimir y Solidaridad Obrera Por hombres que no tuvieron escrúpulos en burlar lo prometido y firmado Por ellos.

Salud, energia y constancia Para la lucha.—La Junta.»

Barcelona 4 marzo 1909.

—La Societat d'obrers pintors «La Nueva Semilla», celebrará reunió general ordinaria demá a les deu del matí en son local social Centre Obrer del carrer Nou de Sant Francesc, 7, Principal.

—A les nou d'aquest vespre en l'Unió d'Obrers Mecánics, (Tantarantana, 23), el Professor don Miquel V. Moreno, donará una conferencia sobre'l tema «la qüestió social baix el punt de vista humá.»

Festes y sports

Sardanes y balls populars

Les audicions de sardanes que's venen donant tots els dissabtes al Foment Autonomista Català, avui, per celebrar consell general aquesta entitat, seran sospeses fins a demá, a les quatre de la tarda.

La secció de Beneficencia de l'Ateneu Obrer del districte segon, Mercaders, 38, donará auvi, a les dèu de la vetlla, una escullida audició de sardanes per la cobla «La Principal Barcelonina», destinant els beneficis als pobres del barri.

En el Foment de la Sardana de Gracia (Secció de l'A. O. N.), Sant Antoni, 34, principal, s'hi donará demá, com de costum en els diumenges, una audició de sardanes y ballets populars, executantse un triat programa.

Circul de Proprietaris de Gracia

Aquesta entitat ha organisat les següents festes:

Demá: a la tarda, sardanes; al vespre, funció de teatre.

Dia 14: tarda y nit, ball de societat.

C. N. R. "Fivaller"

Demá, ab motiu de les festes inaugurals del nou local d'aquesta entitat, se celebraran com tenim dit, els següents actes:

A dos quarts de cinc de la tarda: concert per l'Orfeó «Fivaller» secció choral del Centre. Després del concert se ballaran sardanes y altres dances populars, que seran tocades a piano. Entre les sardanes n'hi haurà una de rams.

L'entrada al local serà lliure pera tothom, tant homes com senyores.

Excursionisme

La secció excursionista del Colegi de Sant Jordi ab son director y alguns pares de deixebles, verificaran demá una excursió a la serralada de la Marina, recorrent bona part de la mateixa desde Sant Mateu, o sia desde'l lloc més culminant (504 metres), y en la devallada visitaran el castell de Vilassar de Dalt y el Santuari de la Cisa.

ESPERANTO

«Kataluna Nacio»: Havent encarregat la fundició de caràcters exprofessos pera la publicació d'aquesta revista internacional catalana a la Casa Chacrot y Companyia de París, ha telegrafiat que li es del tot impossible fer entrega del material fins el dia 15 del present. Per tant, els editors se troben, contra la seva voluntat, en el cas d'haver d'aplassar l'aparició del primer número pera'l dia 3 d'abril propvinent.

Els suscriptors rebran, no obstant, el mateix número d'exemplars.

***

L'esperantista «Aro, Iru ni» donará una conferencia sobre'l tema «Esperanto», avui a dos quarts de dèu de la vetlla en la societat «Esperanto Kaj Patrujo», Copons, 7, primer. S'invita a tots els esperantistes.

Informació de Barcelona

Carnet d'avui.—*A les set de la tarda:* Conferencia Pedrell a l'associasió Catalana d'Estudiants.—*A les nou del vespre:* Conferencia Moreno a l'U. d'obrers mecanics.—*A dos quarts de dèu:* Sessió de la S. B. d'amics de l'Instrucció.—Conferencia Serra y Pagès al C. A. de D. del C. y de la I.—Vetllada política a la Joventut Federal Propagandista—VIII Conferencia estudi a la A. E. P.—Conferencia de M. Langlois de Feu a l'Ateneu Barcelonés.—Inaugural del C. N. R. Fivaller.—*A les dèu:* Conferencia Treviño a la B. Popular Teosòfica.—Id. del senyor Rigol a l'A. N. C.

EL TEMPS.—Poc va cambiar ahir el dia ab relació ab els anteriors. Les mateixes ratxades de vent fresc y molest passaren per sobre la ciutat allunyant la nuvolada que menassava deixar caure pluja abundosa. Fou un altre veritable dia de mars el d'ahir.

El vent era en direcció NE.

En el mar seguía la tormenta en el SE.

El termómetre marcá 757.

Boletin Oficial. — El d'ahir publica les següents disposicions:

R. O. d'Hisenda sobre reforma del plec de condicions pera l'arrendament de les contribucions y impostos de l'Estat. Distribuició de fondos de la Diputació en el mes de mars. Anuncis d'Ajuntaments y providencies judicials.

La Direcció de la «Carta Topogràfica de Barcelona y son Territori» ens prega fem constar el seu agraiment a les autoritats, Corporacions oficials, prempsa, entitats polítiques, industrials o mercantils, particulars, etc., etc., que han ofert la seva cooperació pera aquesta obra profitosa pera Barcelona y s'han disposat a donar tota classe de facilitats pera que sigui perfectament acabada.

—Al demati a l'aixecarse, te la llengua bruta, mal olor de l'alé, está biliós, té aigües de boca? ¿Després dels menjars, té V. rots agres, gasos pirosis, desvaneixements, pesadesa de cap, sorolls en les orelles, sofocació, opressió, palpitacions en el cor? Prengui V. l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos y se posará bé.

Sant de demá Sants Olaguer b. y Victori mr.

Sant d'avui Sants Tomàs d'Aquino dr. y Elpidi mr,

Vida municipal

La Comissió d'Aixamplis presentará en la próxima sessió de l'Ajuntament un dictamen demanant que s'adquerixin adoquins pera empedrar els passos transversals del carrer de Balmes.

Se formularen en la sessió tinguda ahir per la susdita comissió, dues mocions. Una pera que's netegi de terres y escombraries la plassa de les Navas entre'ls carrers de l'Oliver, Jaume Fabra, Cano y Fontova, y altre pera que's completi ab adoquins la faixa d'adoquinat que manca al carrer del Llaurer, entre'ls de l'Oliver y el passatge de la Puríssima.

L'arcalde acompanyat del senyor Fargas de la Flor, visitá ahir el Mercat del Porvenir, pera ferse cárrec de les obres que s'hi practiquen. Se considera necessari consolidar la situació del Mercat, adquirint el terreny que ocupa, que l'Ajuntament el té arrendat, y encara més terreny fins al carrer de Casanovas, pera l'ampliació d'aquell.

Visitaren a l'arcalde

Alguns veins del carrer de Moncada, solicitant que s'arregli l'empedrat d'aquell carrer y que's fassin treure algunes canals que abocant l'aigua al carrer, molesten als tranzeunts.

Altres veins de la Riera de Sant Miquel (Gracia) pera que se'ls arregli l'empedrat.

L'arcalde feu fer una visita d'inspecció a la claveguera del carrer de Sicilia, la qual resulta que's construeix segons la contracta, y sols per haverhi un banc de de roca, s'ha tingut de desviar la canonada de desaigua.

La comissió investigadora de les obres de la Reforma, ha visitat les finques del carrer de Gignás, 52 y 54, Pom d'Or, 5 y 13, y Ample, 77 y 79.

La Societat d'Atracció de Forasters ha presentat una solicitut a l'Ajuntament demanant que s'instali un kioske a la plassa de Catalunya, d'informacions pels forasters.

La quefatura d'obres públiques s'ha dirigit a l'Ajuntament, demanant que se li deixi per uns quants dies un dels rodets apissonadors, pera arreglar la carretera de Ribas en la secció que pertany a la provincia, anant de son compte tots els gastos que ocasioni l'utilisació de la susdita máquina.

La ponencia que nomená la Comissió d'Aixamplis pera que estudii l'adaptació del personal al nou pressupost, ha acabat son comés y en la primera sessió que celebri l'Ajuntament presentará l'oportú dictamen.

L'enginyer senyor Iranzo, ha proposat a la Comissió d'Aixamplis que l'Ajuntament adquireixi arbres y llevors dels criaders que l'Estat té a Alhama de Murcia, ab destí als carrers d'aquesta ciutat en els que han de ferse plantacions.

Segurament que l'Estat els cediria a l'Ajuntament, el qual sols hauria de pagar l'arrancament dels arbres y el seu trasllat a Barcelona.

—Mundial Palace.—Plat del dia: *Bouillabaise.* Dissabte, *Menú vegetarià.*

Sembla que alguns tinents d'arcalde se han queixat al senyor Bastardas, de la poca escrupulositat ab que'ls arcaldes de barri extenen certificats de pobresa.

Potser siguin destituits alguns arcaldes de barri dels que no cumpleixen son deber.

Han estat oferts a l'Ajuntament uns terrenys situats a la montanya de Montjuic, tocant als que s'han adquerit recentment dels senyors Font y Guinart.

Els périts del municipi els han valorat ab notable rebaixa de la güantitat demanada.

Com no s'ha presentat cap reclamació an el projecte de trasllat del pas a nivell actual de la linia de M. Z. A. en el encreuament del camí de la Mola, al del carrer d'Ali-Bey, la Comissió d'Aixamplis proposará'l trasllat.

S'anuncia la subasta relativa a l'adquisició de materials de grasses y olis ab destí als treballs que s'efectuen per les brigades de l'Interior. Tipu de subasta 3.748 pessetes, la qual se celebrará'l dia 13 d'abril.

L'arcalde rebé ahir la següent comunicació de la societat anónima civil «Sebera Barcelonesa»:

«Excmo. Sr. La Sociedad «Sebera Barcelonesa» en sesión de hoy ha acordado dirigirse á esa Alcaldía, notificándole que esta Sociedad no tiene ningún trato con los abastecedores de carnes de esta ciudad y que al constituirse para hacer el negocio de carnes, fué con el fin moralizador de poder los tablajeros de Barcelona ganar, en su industria, lo que en justicia les corresponde y al propio tiempo servir mejor y más económicamente al público, del que ha de vivir. Esta Sociedad ha dado repetidas pruebas de que ha hecho todo lo posible para conseguir el abaratamiento de la carne y trabajará constantemente para conseguirlo. Nunca entrará en las miras de esta Sociedad el procurar el encarecimiento de la carne, antes al contrario hará cuanto le sea posible para conseguir el abaratamiento de artículo de tanta necessidad. También debemos indicar nuestra humilde opinión de que al constituirse en Sociedad (llamado trust) los compradores y tratantes de ganado de Lugo, ha sido con el solo propósito de que se pudiera comprar el ganado, que remiten á Barcelona, más barato; puesto que en la forma que se hacian las compras resultaba excesivamente caro, imposibilitando al tablajero de ganarse el sustento y poder hacer ninguna concesión beneficiosa para el público. Lo que nos complacemos en manifestar a V. E. en contestación al comunicado que le ha remitido el Presidente del Centro de Agricultores de Lugo y á ciertas insinuaciones de parte de la prensa de esta ciudad; ya que esa Corporación Municipal que V. E. tan dignamente preside podría sentirse alarmada por una posibilidad, que no existe, del encarecimiento de la carne en nuestra querida ciudad.—Barcelona 4 marzo de 1909.»

—Sembla que són molts, els artistes, que van tots els dies a l'estudi del model de l'«Academia-taller Lliure» instalada a la Portaferrisa, núm. 18, baixos, interior. ¡Obert fins a les nou de la nit.

Lletres y arts

Avui al vespre tindrá lloc en el Palau de la Música Catalana, el primer dels dos concerts que té anunciats l'Orfeó Català. Figuren en el programa, ademés de la primera audició del grandiós choral de Ricard Strauss anomenat «Himne», els «Madrigals» de Brudieu y «La mort de l'Escolà» den Nicolau. El célebre organista de Francfort M. Karl Heyde, tocará entre altres obres, les següents: ronata de Kheinberger, Fantasia de Kemer, Toccata, de Bach, Benedictus, de Max Reger y Fantasia y fuga sobre'l nom Bach de Liszt.

La comissió d'«Amor y lletres» posa en coneixement del públic que dona per acceptada l'obra den Plàcid Vidal, «L'Amor artista» primera de les presentades.

La novella entitat va rebent cada dia noves adhesions, comptant ab un contingent de respectables personalitats catalanes, y fins d'alguns residents a l'extranger. Es d'esperar que'ls que simpatisin ab l'idea s'adheriran lo mes prompte possible, a l'objecte de poder publicar la llista integra dels socis fundadors y procedir a l'impresió del volum I el vinent mes d'abril.

Les adhesions poden ferse a l'arxiver de l'entitat (Escudellers Blancs, 8, pral).

Aquest vespre's celebrará en el teatre de Novetats la funció en honor de l'eminent dramaturg don Ignasi Iglesias, posantse en escena'l sainet «La colla den Pep Mata» y el drama «Foc Nou», abdues de l'Iglesias.

Pera demá s'anuncien en dit teatre les darreres representacions en dia festiu de «Foc Nou».

L'Agrupació dramàtica «Esbart Artístic» (Manso, 70), celebrará avui la 9 vetllada, representantse les obres «L'endemá de bodes» (comedia 3 actes), Pous y Pagés, y «El rapte de la Sabina», un acte.

Llegim en el diari de Paris «Comedia» que acaba d'estrenarse a Viena ab èxit extraordinari, el drama d'Alexandre Bisson «La Senyora X», que's representa tots els dies en el teatre Principal d'aquesta ciutat.

—Ferro-Quina «Calisay» es el millor dels licors.

Vida corporativa

Aquest vespre, en el saló de l'Ateneu Barcelonés, M. Langlois du Feu hi donará una conferencia pública sobre'l tema «Educació física somàscetica».

La VIII de les conferencies-estudis sobre poetes y prosistes catalans se donará aquest vespre a l'A. E. P., estant dedicada a don Angel Guimerà.

La conferencia anirà a càrrec de don Joan Redondo y les lectures a càrrec de l'Esbart de Rhapsodes de l'A. de L. C.

Trobantse de pas a Barcelona el distingit egiptòleg don Manuel Treviño, secretari de la «Rama Madrid» de la societat Teosófica, aprofitará l'ocasió pera donar dues conferencies públiques sobre «Egiptologia

comparada» en el local de la Biblioteca Popular Teosófica (Pietat, 10, baixos).

Les conferencies tindran lloc: una avui y l'altra'l dia 9, abdues a la mateixa hora: les dèu del vespre.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

La Junta de l'Unió d'Ateneus Obrers de Catalunya, celebrarà demà a les onze del matí, sessió mensual reglamentaria en son local social (Rosselló, 205). En ella se concretarà'l programa de la festa inaugural del nou local de proprietat de la Unió y d'enllestir els treballs preparatoris de la publicació del periòdic de la societat.

La S. B. d'Amics de l'Instrucció celebrarà sessió aquest vespre en el saló d'actes del F. del T. N. pera rebre al nou soci numerari resident don Modest Vidal y Folquet, el qual en son discurs reglamentari tractarà del tema «Consideracions històriques y conseqüencies que pera Espanya tingué l'advenimient als tronos de Castitella y d'Aragó, dels reis Catòlics».

Apadrinarà y contestarà al recipiendari iidon Joan Bardina y Casterà.

—F.ª Segells, Gravats, Plaques. Sr. Bossi

D'Instrucció

En la lliçó del curs d'Historia musical y ética de la cansó popular (instituit pels Estudis Universitaris Catalans) que se donará avui dissabte a les set en l'Associació Catalana d'Estudiants (Fi, 7, pral.), el mestre Pedrell tractará de la música armónica, ab ilustracions musicals a veu y armonium (cedit per la casa Ortiz & Cussó S. F. H. A.)

Per la subsecretaria d'Instrucció pública ha sigut nomenat mestre interí de Ibiza don Antoni Adrover Marqués, y pel rector d'aquesta Universitat mestre interí d'Alguaire (Lleida) don Antoni Manuel Vidal.

—A les épogues de malalties infeccioses s'ha de tenir molt compte de conéixer la procedencia de l'aigua que's beu. Molts metges recomanen beure l'aigua «Vichy Catalá» que está lliure de microbis per sortir del manantial a 60 graus de temperatura. Les ampolles porten els distintius ab el nom «Sociedad Anónima Vichy Catalán.»

Tribunals y Jutjats

A la Secció primera s'hi vegé un judici contra un cotxer que atropellà a un vell, que sofrí ferides que per negligencia en la curació li produiren la mort.

Acabades les proves y pronunciats els informes, el jurat pronunciá un veredicte de culpabilitat contra'l processat, que, en conseqüencia fou condemnat a dos mesos y un dia d'arrest major y 500 pessetes de penyora.

A la Secció segona s'acabà'l judici per expedició de moneda falsa, de que ja parlavem ahir. El jurat emeté veredicte d'inculpabilitat, però la Sala acordà la revisió.

A la Secció tercera comensá la vista del judici per parricidi contra Vicens Micó, que ja's celebrá a l'anterior quatrimestre y acabà ab un veredicte d'inculpabilitat que no acceptà la Sala.

De les proves resulta que l'Encarnació Segura esposa del processat abandonà an aquest y se n'anà a viure ab Ramón Lázaro. El Micó exasperat donà mort a la seva dòna.

Després dels informes del fiscal y defensor se sospengué la vista.

—Vins marca Clariana. R. Catalunya, 25

Del Govern civil

Ja se sab la vida que porta a Vilanova el senyor Ossorio. Els diaris de cámara s'han encarregat d'explicarnosho.

El senyor Ossorio, malgrat les indicacions del ministre de que en aquests viatges anessin els governadors a posar a les fondes, s'ha instalat a Vilanova a la casa de Santa Teresa contigua al Museu-Biblioteca Balaguer, que aquest regalá conjuntament a la seva ciutat nadiua.

El dijous va presidir la J. de R. Socials de Vilanova, la de Sanitat, y la de la Caixa d'Estalvis, quedant molt complagut segons diuen, de lo que vegé, sobre tot de l'institució d'estalvi escolar montada en dita Caixa.

Ahir va visitar les Escoles Municipals, la dels Escolapis y la d'Arts y Industries, presidint després la Junta d'Instrucció pública pera assistir a la qual sortí de Barcelona de bon matí, l'inspector provincial senyor López Amo.

En sortint de la Junta va visitar les oficines de telégrafs y de Correus, pera rébrel en les quals anaren també a Vilanova'ls respectius administradors. Després estigué'l senyor Ossorio en els teatres Apolo y del Bosc, ordenant el tancament d'abdós per carèixer del degut material d'extinció d'incendis.

També ordenà que s'adobés el microscop del Laboratori d'anàlisi de veterinaria, que estava o está en molt mal estat.

A la nit havia de visitar el F. del T. Vilanoví y l'Ateneu. A més va firmar els assumptes de tràmit del cós de policia, que li portà'l secretari de la quefatura, senyor de Juana, el qual marxà a Vilanova acompanyat del senyor López Amo.

Avui aniran també a Vilanova'l secretari del G. C. senyor Die y el comandant de seguretat senyor Parejo.

El senyor Ossorio a dos quarts de 12 d'aquest matí te'l propòsit d'anar a Castelldefels, ont, en el castell del senyor Girona ,será obsequiat ab un dinar per la J. P. de Beneficencia. Y segurament que aquest será'l número de l'excursió que més li haurà agradat al senyor Ossorio...

Anit no se sabía, en el G. C. si desde Castelldefels tornarà'l governador directament a Barcelona o si retornará a Vilanova, puig sembla que té desitjos de presidir una sessió de l'Ajuntament vilanoví, que les celebra'ls dissabtes. De tots modos se creu que arribaran ell y els seus acompanyants en el tren correu.

Detinguts pel tinent del cos de seguretat senyor Degorgue, han sigut posats a disposició del Jutjat de l'Oest, Angel Elías Fabra y Rosa Tuldrá, habitants al carrer de Sant Josep, núm. 26, d'Hostafrancs, acusats d'expendre moneda falsa.

Els detinguts sembla que neguen tota participació en el fet que se'ls imputa, limitantse a dir, segons s'assegura, que fa uns tres o quatre mesos un subjecte els feu proposicions pera portar un sac ab moneda y billets falsos a una fonda de aquesta capital, ont seria recullit pel que l'havia comprat, però que aquesta operació no arribá a efectuarse.

El registre que's practicá en el domicili dels detinguts no doná resultats de cap mena.

En virtut d'una denuncia rebuda pel quefe superior de policia senyor Díaz Guijarro, foren recullides d'una cooperativa de Sans, 423 monedes especials de coure de 10 céntims, 50 de cinc céntims, 41 de dos de idem, 6 d'un y 350 de mitja pesseta (aquestes últimes de níkel).

Dites monedes havien sigut encunyades per l'esmentada cooperativa y se donaven a cambi de moneda llegítima, no ab mala intenció, sinó sabentho'ls parroquians, els quals com que en cap altre lloc les admitien dites monedes tenien que tornar forsosament a l'esmentada cooperativa, única que les admetia, assegurantse aixís la parroquia.

L'assumpte ha passat als tribunals per esser considerat com a acte ilicit d'encunyació de moneda.

La policia practicá un registre al café Eden Concert, ont se suposava se jugava als proibits.

El registre no doná cap resultat positiu, malgrat lo qual se practicaren dues detencions.

—FUMEU PAPER «MONTSENY».

Fets diversos

En el terrat de casa seva, Sant Climent, 4, se suicidà, disparantse un tret al cap, Pere Macià, de 32 anys.

S'ignoren els móbils que l'induiren a pendre tant extrema resolució.

—El tripulant del barco «Cabo Cullera» Andreu Santos Garcia, ingressà a l'Hospital de Santa Creu, per presentar ferides al cap, que's produí havent caigut a bordo del mateix.

—A la Ronda de Sant Antoni un carro atropellà a Agna Armenteros Caballero, de 80 anys, la qual resultà ab una luxa a la cama esquerra de la que'n sigué auxiliada al dispensari del carrer de Sepúlveda.

—Ramón Calvet, de 70 anys, caigué al fons de la cequia oberta al carrer de Sarrià pera la construcció de la claveguera y se produí una ferida al costat dret de la que'n sigué curat al dispensari d'Hostafrancs.

—Ahir a la tarda dos bandos de trinxeraires se barallaven a cops de pedra al Pararel. Separats per alguns veins reprengueren la «batalla» al carrer de l'Olm. Resultaren ab ferides dos dels valents.

—A dos quarts de set de la tarda sigué auxiliada al dispensari d'Hostafrancs, Consol Jornales, de 18 anys, que presentava una ferida per arma de foc al bras, causada per havèrseli disparat una pistola a Manuel Peris, també de 18 anys.

—A l'estació del Clot de la linia de M. Z. A. se calà foc a un vagó de patates. Hi acudí la bomba del Poble Nou, rodets de primera sortida y bombers.

El foc consumí bona part d'aquell tubèrcul y no se sab si sigué intencionat o casual.

Una nota diaria pera les llegidores

PERA RENTAR ELS GUANTS.—Heusaquí una nota ben útil pera tota dòna amiga de l'economia domèstica. Pera netejar els guants y així doblar, al menys, el temps de servei d'aquest objecte, se recoma el següent procediment. Barregis formant una pasta: savó en pols, 250 grams: amoniac líquid, 10 grams; aigua de Javel, 165 grams; aigua comú, 155 grams. Ab aquesta pasta impregnada un tros de franela, se frega ben be el guant fins que les taques desapareixin del tot, cosa que no trigará gaire.—*F.*

Informació de Madrid

(Servei de EL POBLE CATALA)

A les 5 tarde

La prempsa madrilenya

"El Liberal"

Comentant les moltes conferencies que varen celebrar ahir a la tarda'ls prohoms del bloc, diu que l'unitat y homogeneitat completa es impossible materialment avui.

Afegeix que com s'ha de governar és ab arreglo a una pauta marcada y no ab un códic de centenars d'articles. Se governa segons l'esperit y no segons la lletra. En una quartilla, en la fulla d'un llibret de paper de fumar deu cabre y cap ara'l senzill decálec de les esquerres.

"El Universo"

Analisa'l discurs pronunciat pel senyor Moret a Valladolid, en lo que's refereix a la qüestió religiosa, y diu que les idees exposà són importades de Fransa, aont ja's toquen els perills de la separació de l'Iglesia y l'Estat, y de l'establiment de l'escola neutra.

La "Gaceta"

Publica les següents disposicions:

Estat provisional de la recaudació per provincies y conceptes contribuius obtinguts durant el mes de febrer de 1909, comparada ab la d'igual mes de l'any anterior.

Barcelona té una diferencia de més per valor de 34,110 pessetes; Girona, per valor de 31,985 menos; Lleida, 25,417 menos y Tarragona, 46,647 també de menos.

En aquestes quantitats no hi estan compreses les rendes de tabac, timbre y loteries.

En tabacs, Barcelona té en febrer de aquest any un aument de 3,492 pessetes sobre'l mateix mes de l'any anterior; Girona, 11,141, y Lleida, 15,006.

Tarragona apareix ab 12,880 pessetes de menos.

En timbre Girona apareix ab un aument de 1,1677 pessetes; les altres tres provincies catalanes han disminuit en la proporció següent:

Barcelona, 87,041; Lleida, 2,538; Tarragona, 5,238.

La renda de loteries ha experimentat a tota Espanya un aument de 216,484 pessetes en febrer d'aquest any, comparat en febrer de 1908.

Conferencia

Presidida pel director general d'Agricultura, se va reunir anit l'Associació d'Agricultors pera escoltar una conferencia al senyor Llorella, sobre la producció de cereals a Espanya en 1908.

Els principals punts de la conferencia varen esser un estudi comparatiu del preu de les farines ab relació al del pá; la necessitat d'aumentar y protegir la guarderia rural; l'importancia dels ports marítims com a punts de contractació, superior, segons l'orador, a's pobles de l'interior, y el règim aranzelari. Va esser aplaudit.

Varen parlar després el viscomte d'Eza y el senyor Ordóñez.

Aquest va oferir l'apoi del Govern pera resoldre'ls problemes agrícols.

La reforma postal

Aquest matí ha celebrat una conferencia'l ministre de la Governació ab el de Hisenda pera tractar de les reformes que'l primer pensa introduir en el ram de Correus y que han estat objecte d'un detingut examen en diferents Consells de ministres.

Han ultimat tot lo que's refereix a xifres.

El ministre de la Governació diu que dins de sis o set dies pensa llegir a les Corts l'oportú projecte de llei, sobre'l qual redactará una memoria explicativa, que's repartirá ab profusió entre diputats y senadors pera que s'apreciin bé totes les reformes.

El pla del senyor La Cierva es molt vast, y el creu de gran trascendencia.

Qüestions militars

Quan torni'l ministre de la Guerra de l'expedició que va a fer ab el rei, resoldrá les queixes que ha promogut la forma en que s'ha efectuat el cambi de destins dels oficials de la reserva territorial de Canaries.

Senadurios vagants

Ab la mort del comte de Maceda, són sis les vagants de senador vitalici.

Exposició

S'ha inaugurat la primera Exposició de Art que'ls deixebles enginyers y arquitectes han instalat a l'Associació.

Consta de quatre seccions: pintura, escultura, arquitectura y fotografia.

Del viatge regi

Ronda.—Se comenta un incident que va ocórrer al rei abans d'esmorzar.

Don Alfons va saltar la tapia de l'hotel y se'n va anar al riu, causant alarma entre'l seu seguici, que ignorava'l seu parader, fins que va tornar.

Algeciras.—Al sortir el rei de l'estació y entrar a la població, se li va acostar un obrer, se va agenollar, el va saludar militarment y va donar un visca.

La nova esquadra

Se diu que han sorgit algunes dificultats de caràcter administratiu pera que la casa Vickers accepti les modificacions proposades pel Govern en el plec que presentà al concurs pera la construcció de la nova esquadra.

S'espera que dites dificultats quedin resoltes dintre de deu dies en que acabará'l plas concedit a la susdita casa pera contestar.

Lo que diu en La Cierva

El ministre de la Governació ha manifestat que no hi ha cap motiu d'alarma respecte al tifus, puig l'epidemia decreix. Ha afegit que's presentà un cas en l'hospital provincial y que'l malalt fou traslladat al de S. Joan de Déu pera evitar el contagi.

El senyor La Cierva ha calificat de broma de Carnaval la noticia de que havia dimitit el marquès del Vadillo el carrec de governador civil de Madrid, y que es inexacte que'l senyor Maura vagi a acompanyar al rei en sa excursió a les plasses d'Africa.

La llei del Banc

El ministre d'Hisenda ha dit avui que la llei del Banc no's discutirá en el Congrés fins que acabi'l debat sobre comunicacions marítiems.

Els electricistes

Una comissió d'electricistes ha demanat al ministre d'Hisenda que l'impost d'utilitats se'ls computi com contribució industrial. El senyor Gonzàlez Besada els manifestà que així ho havia consignat en la reforma de les contribucions.

A les 8 nit

El mestre Saint-Saens

Las Palmas.—Saint-Saens, a l'embarcar cap a Nissa, digué que durant sa estada en Las Palmas havia plantejat una nova òpera.

Una comissió de l'Ajuntament, presidida per l'arcalde, entregà al mestre un expressiu missatge.

Els vinaters

Bilbao.—Han cesat momentàniament en sa actitut els magatzemistes de vi, que s'havien declarat en vaga: Entre tant, el governador y l'arcalde estudien els medis d'afavorir les tarifes de l'impost de vi.

S'ha tret vi dels magatzems.

Els vinaters proposen mostrarse molt enèrgics si no s'arregla aviat l'assumpte.

Noves de Valencia

Valencia.—S'ha celebrat una reunió de diputats a Corts y provincials pera tractar de l'establiment del ferrocarril directe de Valencia a Alacant pel litoral.

Un dels dies de la setmana vinenta marxará a Madrid una comissió que entregará al senyor Canalejas la proposició que presentará a les Corts.

9'45 nit

Espanya y el Marroc

S'assegura que Espanya ha influit molt en l'ànim del Soldà del Marroc pera que's nomenés al Raisuli governador de la provincia de Djbala, ab residencia a Arcila.

Se relacionen aquestes gestions ab el viatge que ha realisat a Fez el duc de Tovar germà del comte de Romanones, y copropietari d'unes mines a la provincia de Djbala.

Vells costums

A Madrid existeix la tradició d'anar cada divendres de quaresma a l'antiga iglesia de Jesús a demanar tres coses de les quals, diuen, que se'n obté una.

El governador, pera evitar tumultes que algunes vegades s'han produit, ha disposat que les forses de policia mantinguin l'orde prop de la susdita iglesia, obligant als fidels a formar rengleres.

Aquestes avui obstruien el pas de la via pública.

A les 8 hi havia més de 10,000 persones que estaven esperant, han protestat sorolosamlent de que s'haguessin tancat les portes del temple.

Hi havia persona que esperava desde les vuit del matí y encara no havia pogut entrar, doncs els guardes donaven preferencia a les dames de l'aristocracia.

Pera conjurar el conflicte, sortí un capellà y els hi digué que formulant devotament les peticions desde'l carrer, era lo mateix que ferles dintre de l'iglesia.

Els fidels se donaren per satisfets.

Desde'l divendres que ve sols se permetrá l'entrada al temple, de les persoque portin invitació.

Estació enològica

El senyor Nougués marxará demá cap a Reus.

Ha demanat al Govern un crèdit de 15 mil pessetes pera la estació enològica de Reus.

Aquesta s'inaugurará'l dia 29 de juliol.

Hi assistirá'l ministre de Foment senyor Sánchez Guerra en representació del Govern.

Els liberals

S'assegurava a última hora en els circuls polítics que'l senyor Montero Rios havia conseguit den Moret que aquest ordenés als senadors liberals que accentuin l'oposició al projecte de llei de règim local.

Aquesta oposició l'imposará condicionalment el senyor Montero als seus amics a fi y ambí de no crear dificultats a la política del senyor Moret.

Un caracterisat personatge liberal ha confirmat la versió de que en Moret ha cedit als desitjos den Montero, circulant l'avís de que s'accentuí l'oposició al projecte de règim local que actualment se discuteix al Senat.

La nostra impressió es de que tot se reduirá a perllongar la discussió algunes sessions més.

Nota parlamentaria

Aquesta tarda a primera hora han estat molt desanimats els passadissos del Congrés.

Abans de comensar la sessió estigueren en el despatx del president del Congrés els ministres de la Governació y Foment conferenciant ab el senyor Dato.

Demá a la sessió del Congrés, el senyor Cervera dirigirá una pregunta al senyor Maura sobre'l viatge del rei a Algecires y Camp de Gibraltar, pera aclarir alguns punts obscurs referents a la política exterior d'Espanya especialment ab Anglaterra y el Marroc.

El senyor Villanueva ha ofert intervenir en el debat.

El senyor Cervera interpelará també al ministre d'Estat sobre'l detall de que acompanyin com a intèrprets dos alarbs a l'embaixada d'Espanya a Fez, perquè sospita que d'aquesta manera treballaran ab preferencia sobre'l's assumptes relacionats ab el Vaticà.

El senyor Salaberry se proposava interpelar avui sobre la situació desairada en que ha quedat el marquès de Vadillo, governador de Madrid ab la qüestió del petard. Els ministerials han conseguit convéncel y es provable que ho fassi demá.

Sembla que hi ha hagut algun disgust per part del senyor Maura y Dato per l'acord pres al Congrés de no celebrarse sessió.

Els ministerials creien que hi havia número suficient de diputats.

El senyor Romero ha dit que cada dia demanará que's compti'l nombre d'aquests.

Els radica's tracten de reproduir el debat sobre'l cambi de noms de regiments demanant an en Maura que aclari alguns punts dubtosos de la darrera crisi ministerial.

S'ha comentat el detall que don Gabriel Maura abandonés el saló de sessions abans de comensar la votació nominal.

Del recompte resultà que hi havien 68 diputats presents.

En Gabriel Maura digué que se'n anava perquè tenia una ocupació urgent, sabent ja que'l seu vot no alteravá'l resultat, ja que's precissen 70 diputats pera celebrar sessió.

11'45 nit

Dimissió del marquès de Vadillo?

Al sortir el senyor Maura del Congrés un oficial del Govern civil li ha entregat una carta urgent.

El senyor Maura sembla sentir alguna contrarietat ab la lectura de la carta.

Després ha circulat el rumor de que havia dimitit el marqués de Vadillo, suposant que fos seva la carta que havia rebut el senyor Maura.

Se diu naturalment que'l motiu de la dimissió ha sigut la qüestió del petard que va trobarse l'altre dia a Madrid.

En els centres oficials se nega que hagi dimitit el marqués de Vadillo.

CONGRES

El senyor Dato obre la sessió a les 3'40.

En el banc blau els senyors La Cierva, y Sánchez Guerra.

Un secretari llegeix l'acta de l'anterior y al preguntar si s'aprova, el senyor ROMERO demana que's compti'l nombre al mateix temps que alguns diputats de la majoria demanen votació nominal.

Se procedeix a ella y resulta que no hi ha més que 68 diputats, per lo que no's pot celebrar sessió.

El senyor Romero ha demanat que's comptés el nombre a instancia dels exportadors gallecs que esperen, durant el dia d'avui arribar a un acord extraparlamentari en la qüestió de l'impost de tonelatge.

SENAT

A les 3'30 declara oberta la sessió el baró del Castillo del Chirel, ocupant el banc blau els senyors Maura y Besada.

Precs y preguntes.—El marqués de Santa Maria demana datos relacionats ab l'aranzel vigent en lo que's refereix al preu dels blats extrangers en ports espanyols, per si pogués influir en la projectada reforma aranzelaria.

El ministre d'HISENDA promet portar els datos.

El senyor POLO y PEIROLON reitera un prec que va formular fa temps al ministre d'Instrucció pública, referent a la remissió a la Cambra de dos expedients de jubilació de dos catedràtics de Valencia.

Fa constar la seva adhesió als precs formulats al Congrés pels senyors Cervera y Azzati referent a la qüestió del preu del pa a Valencia.

El senyor CALVETON s'ocupa també del preu del pá, demanant al ministre d'Hisenda que prengui mides a fi de procurar l'abaratiment dels blats.

El senyor G. BESADA contesta que dedica'ls seus esforsos an això y que s'ha exagerat molt respecte a l'alsa dels blats y no espera que segueixi gaire temps.

Rectifica'l senyor CALVETON.

Afirma que'l preu del blat a Valladolid ha arribat a 54 rals y ha pujat considerablement a Barcelona y Valencia y pujará també a Madrid, pujant també ab aquest motiu el preu del pá.

Acaba insistint en que'l Govern té de intervenir en aquesta qüestió, corretgint els abusos dels acaparadors, que com a intermediadors són els que fan encarir els blats.

El ministre d'HISENDA també rectifica, dient que'l Govern se preocupa fonda-ment d'aquesta qüestió y busca la manera de solucionarla, per més que no participa del pessimisme que ha inspirat les paraules del senyor Calveton.

També rectifica'l marqués de SANTA MARIA, demanant que com més aviat millor se porti a cap la reforma de l'aranzel.

Orde del dia.—Administració local.

El senyor Santamaria de PAREDES rectifica, defensant l'esmena que ahir va presentar a l'article 50.

S'exten en consideracions jurídiques encaminades a refutar l'argument del senyor Maura, de que la veritable representació d'una societat, pera la designació de regidor, es el president, afirmant que de la mateixa manera pot representar un altre individu qualsevol de l'entitat les aspiracions socials, ja que qualsevol dels socis pot integrar la personalitat jurídica de la societat.

El senyor MAURA rectifica també dient que tota la discrepancia entre lo que estableix el projecte y lo que «desitja'l senyor Santamaria consisteix en lo següent:

En el projecte s'estableix que'l representant d'una associació en l'Ajuntament, deu esser aquell a qui l'Associació ha elegit pera representar-la en tots els seus actes mentres que'l senyor Santamaria vol una votació pera designar qui hagi d'esser regidor en nom de l'Associació.

Declara que'l Govern res li importa qui hagi d'esser l'elegit, y entén que'l president d'una associació representa sempre an aquesta y reuneix la ventatja d'haver sigut elegit per la mateixa.

Ara bé, afegeix, queda'l cas de que'l president per ses condicions especials sigui incompatible pera'l càrrec de diputat o no vulgui acceptarlo.

En aquest cas pot verificarse l'elecció proposada pel senyor Santamaria, puig el Govern, repeteixo, cap interès determinat té en l'assumpte.

El senyor PAREDES torna a rectificar, dient que ha vist fluctuar al senyor Maura entre l'ente colectiu y l'individual.

Analisa, seguidament, els arguments pel senyor Maura dient que'ls ha retorsat pera impugnar sa esmena y acaba demanant a dit senyor que siguin reelegits no sols els directors sinó qualsevol ciutadà.

Rectifiquen abdós, demanant aquest votació nominal, de la que resulta rebutjada l'esmena per 82 vots contra 49.

El senyor CALBETON apoia una esmena al mateix article, repetint la menassa de que les minories rebutjaran la llei tant prompte estiguin en possessió del Poder y procuraran abolirla.

Li contesta'l senyor TORMO, per la Comissió.

Li contesta breument el senyor MONTEJO y se rebutja l'esmena.

Se rebutgen altres esmenes y s'aixeca la sessió.

De 1 a 3 matinada

Una desgracia

S'han rebut noticies d'Algecires dient que l'ajudant del rei Elorriaga ha sigut ferit greument per haver rebut una cossa del cavall que montava el coronel Echagüe.

Els facultatius han dit que tenia la tibia y el peroné ttrencats dit ajudant.

El contralmirall Cervera

S'han rebut noticies de Puertorreal que'l contralmirall Cervera s'havia agravat en la malaltia que feia temps patia.

A última hora comuniquen que ha entrat en el periode d'agonia.

Varies noves

El dia 12 dels corrents entrará a la escala de reserva el ministre de Marina senyor Ferrándiz.

S'ha extés ja'l decret y oportunament s'enviará a la firma del rei.

—Ab l'exprés ha marxat el general Linares cap Algecires.

—S'ha denunciat un nou atentat contra'l director de la presó model de Madrid senyor Salillas.

El senyor Zulueta

Demá publicará «La Epoca» unes declaracions del senyor Zulueta explicant el sentit de la campanya que realisa en la qüestió de les comunicacions marítimes.

El senyor Zulueta diu que's proposa fomentar l'exportació ab l'intercambi de productes en benefici dels vaixells que ostentin la bandera espanyola.

Un altre petard?

Ens comuniquen a última hora, per telèfon, de Madrid que'l senyor La Cierva ha desmentit rodonament, el rumor que acull la prempsa de la nit d'haverse trobat un altre petard al darrera de l'edifici de l'Ajuntament.

Suposem que aquesta vegada com fa dos dies ab l'altre petard que's va trobar a Madrid, la censura haurá impedit la trasmissió d'algun despatx que s'ens haurá dirigit anteriorment.

Conflicte

El govern de l'Havana ha rebut una nota del Govern espanyol acceptant al senyor Justiz com a ministre de Cuba a Madrid.

El senador Sanguily y altres polítics enemics creuen difícil que'l Senat refrendi'l nomenament de Justiz.

Els radicals estan exitadíssims perqué Espanya s'ha negat a acceptar a Sanguily com a representant de Cuba.

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, ETZ.

Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies.

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.

CORTS, 586. -- BARCELONA

ACADEMIA

Arcs, 7, pral. (Plassa Santa Agna)

FUNDADA L'ANY 1879

Càlcul mercantil, Teneduría de llibres, Reforma de lletra, Correspondencia comercial, Idiomes, per professors extrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquigrafia. Centre d'ensenyansa práctica y breu, pel sistema intuitiu aplicat individualment. Aquesta Academia's distingeix pel nombre suficient de professors especialistes pera atendre degudament les classes, obertes desde les nou del matí a les onze de la nit. Completa independencia pera'ls alumnes majors d'etat.

COTS

F. MAS SARDA Y FILIS

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Negociem cupons Interior y Amortisable, 4 p. 100, venciment primer d'abril pròxim.

Els que tinguin tos

prenguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL DEL DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

Informació de l'extranger

El congrés de la pau

Londres.—Comuniquen de Stockolm a la revista pacifista «Concord», que acaba de publicarse el programa definitiu del pròxim congrés de la pau, el qual tindrá lloc a la capital de Suecia, del 29 d'agost al 5 de setembre.

Entre les qüestions que's discutiran n'hi ha tres que tenen una marcada importancia: l'una d'elles, es el projecte de la Societat pacifista de Suecia de crear una federació europea; les altres dues se refereixen a la limitació dels armaments y a les qüestions relatives als tractats internacionals.

Anglaterra enviará una nombrosa y brillant delegació an aquest Congrés.

Confolencia internacional de la prempsa

Londres.—El Comitè organisador de la Conferencia internacional de la prempsa, que tindrá lloc aquest any a Londres, ha rebut ja la adhesió de periòdics de vintidós paisos diferents, prometent a la vegada que enviaran delegats a la Conferencia que sens dubte tindrá una importancia excepcional.

Els periodistes anglesos han decidit organisar excursions y festes en honor dels seus confrares de l'extranger.

Els socialistes alemanys

Berlin.—La greu malaltia que pateix August Bebel obligará provablement al famós orador socialista a abandonar les lluites polítiques y que sigui un altre el que's cuidi de dirigir el partit al Reichstag.

En aquest càrrec es provable que'l succeixi Singer.

La revolució a Persia

Londres.—Les noves que aquí's reben de Persia, son cada vegada més desfavorables pera la causa del sha

Els revolucionaris triomfem ab rapidesa.

Recht está completamentament perduda pera'l sobirá.

A Tauris, la soldadesca a sou que lluita pel sha, s'ha entregat al més desenfrenat pillatge, concitant l'odi de tota la població.

A la capital aumenta el pànic per moments a causa de les proclames y pasquins que anuncien el próxim bombeix de la població.

Els habitanis acudeixen a les Legacions extrangeres solicitant alberc y an aquestes se han rebut comonicacions dels quefes revolucionaris que anuncien el pròxim bombeix de la ciutat.

Temporals de neu

Paris.—Se reben noticies generals d'haverse aumentat el mal temps en casi tota Europa, havent nevat en moltes poblacions.

En aquesta capital ha caigut una forta nevada.

Berlin.—La neu que está caient sobre la ciutat es tan copiosa, que dificulta'l tránzit pels carrers.

A darrera hora hi ha hagut necessitat de interrumpre gran part de la circulació rodada.

Milan.—Ha caigut sobre la comarca de Bellune una tan copiosa nevada que en el llogaret de Yblolla s'han enfonsat deu cases, morint totes les persones que en elles hi vivien.

Terratrèmols

Smyrna.—Se reben noticies d'haverse produit grans terratrèmols prop de Jerusalem.

El poble de Ramah ha quedat completament destruit, morint més de 150 habitants.

Servei obligatori

El «Daily Telegraph» diu que aviat será presentat un projecte de servei obligatori fins als 30 anys pera l'exercici territorial, suscrit pels generals lord Roberts o lord Milner.

El rei Eduard

Londres.—A les 9'40 d'aquest matí ha sortit el rei Eduard VII ah direcció a Paris.

Revista mondial

L'«ABBÉ» LOISY

L'«abbé» Loisy es un capellá francés, gran impulsor del modernisme católic, que acaba ara de tenir un moment d'actualitat, pel fet d'haver estat elegit professor de l'Historia de les religions al Collége de France. El modernisme católic es una fracassada tendencia, encaminada a l'interpretació científica dels evangelis; un generós esfors d'alguns sacerdots inteligents, pera amotllar els vells textes del Cristianisme als triomfants preceptes de la ciencia.

El modernisme no ha tingut cap ressó en nostre país; peró tingué un moment d'efervescencia a Italia, Fransa y els Estats Units, tant que fou objecte de severes condemnacions per part del Sant Pare. L'«abbé» Loisy, home ilustradíssim, exegeta d'alt valor que ha publicat gran nombre d'obres sobre'l mateix, ha caigut també en aquestes condemnacions. El 8 de mars darrer la congregació de l'Inquisició pronunciá contra d'ell l'excomunió major.

Ara'l ministre d'Instrucció de Fransa, conformantse ab la designació de l'Assamblea de professors, acaba de nomenar a M. Loisy catedrátic d'un dels primers centres científics de la veina nació.

PRECOCITAT

En els nostres dies són molt corrents els casos de precocitat infantil, més o menys auténtics. Hi han nens que tenen tres anys y toquen perfectament el piano, altres que als deu composen trossos de música o escriuen una obra literaria. L'infancia, la candorositat, la simplicitat y l'inocencia de l'infancia se'n van, pera cedir la plassa a l'imperi dels «niños prodigios».

Heusaquí'l cas que'ns ha sugerit les anteriors consideracions:

Als arrabals de Paris han estat detinguts una banda de noiets de dotze y tretze anys, que s'havien constituit en quadrilla pera explotar el lladrocini. El quefe dels petits lladres es un precós de catorze anys.

El diari del qual treiem la nova afegeix un detall curiós. Cada hu dels detinguts portava a sobre una quantitat de cent francs. Lo qual prova que en el repartiment del negoci hi havia una absoluta equitat. Y aixó sempre es una aventatja dels petits malfactors sobre'ls homes fets, que segurament no s'haurien guardat mutualment aquesta recomanable fidelitat.

DE LA IANQUILANDIA

Dijous cessá en el suprem cárreg de president de la gran República nordamericana, el ciutadá Teodor Roosevelt. Guillem Taft, el nou President, ha entrat solemnialment a la Casa Blanca pera inaugurar les seves tasques presidencials.

La cerimonia de la presa de possessió constitueix un succés polític y es ademés un espectacle pintoresc. De tota la Confederació acudeixen a Washington delegacions de Societats polítiques, económiques, oficials, masóniques, etc. La desfilada puja al menys a 400,000 persones, totes les quals saluden al nou quefe de l'Estat. Els periódics publiquen després el temps que duraren les encaixades presidencials y resulta que cada nou President bat el record de les estretes de má.

Mr. Roosevelt, l'home que durant uns quants anys ha intervingut tant directament en els destins mondials, passa a esser un obscur ciutadá sense relleu. Voluntariament deixa la vida política per dos anys, que dedicará a viatjar per l'Africa. Mr. Roosevelt es un home plé d'activitat que no pot estar quiet. Y s'entregará tot aquell temps al seu sport estimat, la cassa, pera descansar de les fadigues de la suprema magistratura, y, segons afegeix, pera que no l'amoinin els que volprien emplear la seva influencia prop de Mr. Taft, pera decantar l'ánim d'aquest al seu gust. Pera aquest llarg viatje, ha fet l'exPresident el següent programa:

Designat pel Smithsonian Institute, de Washington, com quefe d'una expedició científica, de la que formará part Kermit Roosevelt, fill seu, y diversos naturalistes, será un dels objectes de son viatje a l'Africa central estudiar la fauna y la flora de dita regió. Ab els millors exemplars recullits en el viatge se formaran colleccions que seran remeses al Museu Nacional de Washington.

L'expedició sortirá de Nova York el 13 de mars; arribará a Nápols el 25, y embarcará desseguida cap a l'Africa oriental. Després d'explorar el pais del llac Nyanza, recorrerá el territori d'Uganda y el Sudán egipci. En Jartum, ont arribaran els expedicionaris a mitjans d'abril de 1910, se reunirá Mr. Roosevelt ab sa esposa, retornant desde allí abdos a Europa.

Roosevelt donará una conferencia en alemany a l'Universitat de Berlin; altra, en francés, en la Sorbona parisiense, sobre la vida de Lafayette, y altra en l'Universitat d'Oxford. Després fará una curta visita a Holanda, la patria dels seus avantpassats.

Contra lo ocorregut durant el viatge per Europa del President Grant, que fou rebut oficialment pels Sobirans de tots els paisos visitats, Roosevelt se limitará a presentarse com a senzill ciutadá ianki. Ni accedirá a esser acompanyat pels corresponsals dels periódics.

Els records d'aquest viatge seran publicats per un editor novayorqui, qui ha celebrat ab mister Roosevelt un contracte, obligantse a pagarli 25 centaus (1,25 fr.) per paraula.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.— Avui, dissabte, vespre, a les nou,

EL DRAMA DE GRAN EXIT

La senyora X...

Demá, diumenge, tarda y nit, «La senyora X...»

Dimecres, dia 10, benefici d'ENRIC VINYALS. En assaig, «El Pobre Enrich» (Der arme Heinrich).

Teatre Circo Barcelonès

Tarda, de dos quarts de cinc a set; nit, de dos quarts de dèu a dos quarts d'una. Espectacle de Varietés el millor d'Espanya. Variació de programa continuament. Avui, dissabte, dues grans funcions. Demá, diumenge. tarda, gran debut de

MLLE. LINA BOCARIS

dans le songe de Salomé.

El Director artístic está realisant una «tournée», contractant y enviant els millors números que actuen en els principals Music-Halls de l'extranger.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Associació musical de Barcelona.—Temporada de Quaresma.—Demá, diumenge, segon concert d'abonament. Mestre Franz Beidler.—Segona audició de la grandiosa obra Novena Simfonia de Beethoven, pera solistes, chors y orquestra (450 executants) que obtingué un gran èxit en el primer concert.—Tercera part dedicada a Wagner.

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE CATALA ROMEA. —Avui, dissabte. — Societat Latorre, Funció còmica «Nit de Lluna» y «¡Tenorios!» (3 actes). A dos quarts de nou.

Demá, tarda, funció còmica «Pluja de fills» y «Un cop de teles»; nit, «Tristos amors» y «Els poruchs».

Dilluns, tarda popular «Mossen Janot» y «A cal notari»; benefici Antonia Baró «El testament dela tia» y «Un remolí» (estrena).

En assaig «Isolats», (drama en tres actes, Felip Palma); «El cafe nou o la Sicalipsis», (comedia 2 actes, Parellada), «Un joch de cartes o memorialistes ab lletra menuda» (sainet 1 acte M. Folch y Torres).

TEATRE TÍVOLI.—Funció extraordinaria pera el diumenge, 7 de mars, a dos quarts de quatre en punt de la tarda. Les òperes espanyoles «Marina» y «Cavalleria rusticana», per Manolo Utor.—Butaca ab entrada 1'50 ptes.

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE DE NOVETATS.— Avui, dissabte, funció en honor de l'eminent dramaturg Ignasi Iglesias El sainet en un acte de I. Iglesias «La colla den Pep Mata». y 34 representació de l'aplaudit drama en tres actes, de gran èxit, original de l'Ignasi Iglesias, «Foc nou». A les nou.

Diumenge, tarda y nit, darreres representacions en dia festiu de «Foc nou».

Se despatxa a comptaduría.

ELDORADO (TEATRE DE CATALUNYA.) —Gran companyia còmica Balaguer-Larra. — Avui, dissabte, dia de moda, l'entremès «Los chorros del oro» y la comedia en tres actes, de gran èxit «Las de Caín». A les nou.

Demá, diumenge, tarda, «Bodas de plata» y «La monja descalza». Nit, «Los incasables» y «El genio alegre».

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE GRANVIA. — Gran companyia de primer orde dirigida per don Josep Talavera y el mestre Rafel Cabas. Avui, dissabte, tarda, a les set, secció Vermouth, «Las Bribonas», gran èxit. Nit, a les nou. Primer, «La mala sombra»; segon, segona representació «El 40 H. P.»; tercer, «Las bribonas», gran triomf de tots els artistes que hi prenen part.

Demá, diumenge, dues grans funcions tarda y nit. «El talisman prodigioso», «La Revoltosa», «El 40 H. P.» y «Las Bribonas».

Dimars vinent, dos debuts, Conxa Garcia y Llorens Solá.

Dimecres vinent, benefici de Manuel Albaladejo.

La setmana entrant estrena de «Porta-Cœli» pera la qual s'está pintant sis decoracions.

TEATRE NOU.—La millor y més completa companyia de «género chico».—Avui dissabte, tarda, a les quatre, 2 actes, 2. Primer, «Biscuit Glace»; segon, «Mariquita la estanquera»; a les cinc, doble, primer, «El talisman prodigioso»; segon; «El 40 H. P.», nova estrenada anit. Nit, a un quart de deu, secció senzilla, «El talismán prodigioso»; a un quart d'onze, doble, primer, «El 40 H. P.»; segon, estrena en aquest teatre de la sarsuela «Los ojos negros».

Demá, seccions a les 3 senzilla. a les quatre y a les sis, dobles, a un quart de deu senzilla y a un quart d'onze doble.

El dimars «San Juan de luz» per les senyores Guillen y Menguez.

Divendres, estrena, «Los dos rivales».

TEATRE CÒMIC.—Gran companyia còmic-lírica dirigida pel primer actor Pep Bergés y el reputat mestre Marian Liñan, en la que hi figura la notable primera tiple cómica Pilar Martí. Avui, dissabte, 6 de mars. Tarda, a les cinc, doble. Primer, «Alma de Dios»; segon, «A. B. C.». Nit. a les nou, senzilla, «A. B. C.». A les deu, especial, primer,

LA CAZA DEL OSO

segon,

Aquí hase farta un hombre

obra de major èxit conegut.

Teatre Soriano

9 negres
9 negres
9 negres
9 negres
9 negres
9 negres

GRAN FRONTÓ COMTAL.—Avui, dissabte, dos grans partits, un a la tarda y l'altre a la nit. Tarda, a les quatre. Vermells, Sanchez y Blenner. Blaus, Vicandi y Otegui.—Nit, a un quart de deu. Vermells, Salsamendi y Americano. Blaus, Zabarte y Olaiz. Entrada general, a cada un dels dos partits, 1'50 pessetes.

Cinematógrafs

SALA MERCÉ. — Exit extraordinari de la interessant película

CONCURS de SKIS

A ITALIA

«Wilburg Wright» ab sa màquina voladora; «El petit escura xemeneies», «Professó d'elefants», única á Barcelona; «La marruixa de l'avia», «Peregrinació árabe», «Un passeig històric per Versailles» y altres. Exit de les novetats estrenades a les GRUTES.

METROPOLITAN CINEMAWAY

ESTACIÓ CENTRAL, CARRER CORTS

Avui, dissabte. Magnífic viatge a Suissa, temporada d'hivern. Gran linia fèrria.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Avui, a un quart de deu del vespre, primer concert extraordinari pel

Orfeó Català

Ab la cooperació del

eminent organista KARL HEYSS de Francfort

Programa d'orga: RENNER. — BACH.— MAX REGER. — LISZT. — Programa d'Orfeó: «Madrigals», de BRUDIEU; «La mort de l'escolà», de NICOLAU y estrena del

GRAN CHORAL A SETZE VEUS

"HIMNE„ DE RICART STRAUSS

Localitats y entrades: despatx tot el dia a la taquilla.

Dimecres, 10, segon concert, últim de l'organista Karl von Heyse.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL. — S'expendeixen vales a la Sucreria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30, botiga; El Vano. Hospital, 19 y Sombrereria Lluch, Rou de la Rambla, 4.

Botlletí comercial

Moviment de Borsa

5 de mars de 1909

Tranzaccions

Sense que cap dels valors cotisats aconseguís modificacions d'importancia, ha transcorregut la contractació d'aquest matí al Casino Mercantil. A la tanca, passaven:

L'Interior, a 87'30; els Nords, a 81'70; els Alacants, a 97'20 y les Orenses, a 00'00.

L'inseguretat que a la tarda ha demostrat la Borsa de París; ha motivat que les nostres accions carrilaires fossin aquí cotisades ab més fluixetat que'l dia anterior.

Aquesta petita variació no te cap importancia en els actuals moments en els que les fluctuacions sovinteigen més y el negoci bursátil se presenta ab més animació.

L'Interior, sigui per la pressió que sobre d'ell pot haver exercit el moviment insegur dels carrils, o perque la Borsa de Madrid no l'ha ajudat ab tanta constancia com ho feu ahir, lo cert es, que també ha fluixejat quelcom.

El curs seguit fins a les quatre de la tarda, es:

L'Interior, comensa a 87'27, recula a 87'17 y tanca a 87'20.

L'Amortisable 4 y 5 per 100 no s'ha cotisat.

Els Nords, de 81'55 reculen a 81'35 y tanquen a 81'40.

Els Alancants, comensen a 97'10, reculen a 96'95 y tanquen a 97'05.

Les Orenses fluctuen entre 28'60 y 28'55.

El Colonial, s'ha cotisat 75'30.

El Mercantil, a 00'00.

Les Catalanes a 12'75.

En obligacions al comptat, s'ha operat: Almanses del 3 per 100, a 81'00; del 5, a 106'35; Segovies, a 105'75; San Joan de les Abadeses, a 82'50; Alacants del 4, a 99'75, del 2 1/4 a 59'85; de la serie B, a 106'00; Roda a Reus, a 58'75; y Orenses, a 55'50.

Ab molt poca animació ha transcorregut la sessió del vespre al Casino Mercantil, resultant molt escasses les tranzaccions realisades,

La tanca comparada ab la del dia anterior ha donat la diferencia que segueix:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	87'25	87'30	0'05 p.
Nords	81'35	81'70	0'35 p.
Alacants.	97'10	97'30	0'20 p.
Catalanes	00'00	00'00	0'00

Els francs s'han cotisat a 11'65 y les lliures esterlines a 28'18.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions Dissa		Paper
Londres 90 dies	00'00	27'09	00'00
Londres s/c	00'00	00'00	28'18
Parisxes	00 00	00'00	11 65
1 f id y plasses bancables			
Madrd. v	0'00	0'28	0'00

Accions comptat

S. E. T., 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 in. 25p	000'00	100'00	000'00
C. F. de T. Preferents	000'00	000'00	000'00
Societat Hullera Espanyola	000'00	000'00	000'00

Fondos públics

Deute Interior 4 1/2 fimes	87'175	87'175	87'90
Deute Inter. comp. S. A 4 1/2	84'10	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 1/2	83'15	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 1/2	92'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 1/2	87'25	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 1/2	87'25	00'00	00'00
Deute Inter. en dites S 4 1/2	00'00	00'00	00'00
Deute Amortisable r. S. A.	00'00	000'00	000'00
» » r. S. B.	000 00	000'00	000'00
» » r. S. C.	00'00	000'00	000'00
Empresti municipal 4 1/2	00'00	00'00	00'00
Empresti municipal 4 1/2 1908 y mars 1904	93'75	00'00	00'00
Empresti munic. 1906-1907, series A. B. C. D	99'35	99'25	99'50
Empres munic. Bonos Ref.	98'50	98'35	98'65

Obligacions comptat

FC. Nord Villalba S	000.00	105'75	106'00
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	106'35	105'25	105'50
F. C. Huesca a Francia y altres línees (4 %)	00'00	98'25	98'50
F. C. y Minas Sant Joan de les Abad (3 %)	00'00	82'50	88'00
F. C Tarragona Barcelona y Francia. (2 1/4 %)	0'00	59 85	60'00
cantitats petites	00'00	00'00	00'00
F. Z. y Orense a Vigo	00'00	65'50	5 00
cantitats petites	00 00	00'00	00'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	104'00	104'00	104'50
F. C. M. a C. y O. d'Espanya.	00'00	98'00	98'25
Comp G. de T.	00'00	9 .00	96'50
Comp. Bars. Elec.	104'00	104'00	104'25
» »	95'25	95 00	96'25
Societat G. de Aigues de B.	00'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	99 25	99'75
S. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	104'00	000'00	000'00
«La Catalana», C. de O. y T.	00'00	00'00	00'00
C. A. «El Tibidabo»	000'00	00'00	000'00

Accions fi de mes

Banc Hispà-Colonial	175'50	000'00	000'00
Catalana General de Crédit	63'75	00'00	00'00
F. C. Medina a Z. O. V.	28'55	28'50	28'60
F. C. N. d'Espanya	81'35	81'40	81'50
» Madrid Saragossa a Alacant	97'95	97'00	97'10

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Mas Sardá, Rambla del Mitj, 20

	Obra	Tanca
Interior fi mes	87'35	87'30
Alacants »	97'35	97'20
Nords »	81'80	81'70
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

BORSI DE LA TARDA

Informació de la casa Mas Sardá, Rambla del Mitj, 20

	Obra	Tanca
Interior fi de mes	87'28	87 25
Alacants »	97'05	97.10
Nords »	81'40	81'35
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardá, Rambla del Mitj, 20

Alfonso	11'20	per 100
Isabel	11'20	» »
Unos	11'20	» »
Or de 4 duros	10'70	» »
Or de 2 y 1 duro	9'20	» »
Dollars	11'20	» »
Francs	11'30	» »
Marcs	138'20	» »
Lliures esterlines	27'90	plata

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona"

Liverpool 5 mars

	Anterio Tancá	Obre	Avui 12'15	Tanca
Disponible	5'14	0 00	5'14	0'00
Mars-Abril	5'06	5'05	5'05	5'06
Maig-Juny	5'07	5 07	0 00	5 07
Juliol-Agost	5'09	5'08	5'08	5'08
Octubre-Novembre	4 93	4'95	4 96	4'95
Janer-Febrer	4'92	4'92	0'00	4'92

Alexandria 5 mars

	Anterior Obri	Avui Obra
Mars	14 3/8	14 1/16
Maig	14 9/16	14 1/4

Sostingut

Nova York 5 mars

	Anterior Tancá	Obre	Avui 2.a Tal
Disp.	9'85	0 00	0 00
Mars	9'54	9'60	9'52
Maig	9'50	9'54	9'49
Jul.	9'46	9'50	9'45
Agt.	9'41	0'00	0'00
Oct.	9'32	9 34	0'00
Des.	9'29	0 00	0 00

Sostingut

Nova Orleans 5 mars

	Anterior Tancá	Avui Obre
Disponib	9 1/2	0'00
Mars	9'44	9 49
Maig	9 57	9'50
Juliol	9'57	0'00
Octubre	9'32	
Desembre	9'29	0 00

Sostingut

Arribades als ports dels Estats Units — 14,000 balles contra 14,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E. Gaissert, Princesa, 54

El Havre 5 mars

Café (good average)

	Obre	Tanca
Mars	44 50	44 50
Maig	44 25	44 25
Juliol	43'75	43 75
Setembre	41'50	41 50

Sostingut

Nova-York 5 mars

Café (Tipo ad m.)

	Obre	Tanca
Mars	—	7'95
Maig	—	6'80
Juliol	—	6'40
Setembre	—	6'25

Sostingut

Hamburg 5 mars

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Mars	23'50	00'00
Maig	20'70	00'00
Agost	21'00	00'00
Octubre-Desembre	19'65	00'00

Sostingut

Paris 5 mars

Sucre (adm. 3)

	Obre	Tanca
Mars	30 25 0/0	30,25
Maig	30'87 0/0	30'87
Octub.	23'75 0/0	23'75

Sostingut

Londres 5 mars

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Maig	10/4 1/4	10/4 0 0
Agost	10 6 1/4	10/6 0/0

Sostingut

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrison and C.ª Plassa Palau, 16, Bilbao y Huelva

Londres 4 mars

		Lliu.	Schel.	Pen.
Coure	Standard	57	17	6
»	Id.	57	12	6
»	Best Selected	63	—	—
Estany	G. M.	130	7	6
»	Id. 3 mesos	132	—	—
»	Anglés	131	—	—
Plom	Espanyol	13	8	9
Ferro	Escocés	—	53	—
»	Middlesbro	—	47	1
»	Hematitas	—	55	6
Accions	Riu Tinto	69	12	6
»	Thasis	5	10	—
Exterior	Espanyol	90	—	—
Plata		—	23	1116
Cambia 3 m/f		—	—	—
Régul d'antimoni		—	34	—

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regás *Dia 5 mars*

Andalús, de 23 0/0 a 29 0/0; Ampordá, de 00 0/0 a 00 0/0; Ribera d'Ebre, de 34 0/0 a 35 0/0; Urgell, de 35 0/0 a 38 0/0; Aragó, de 38 0/0 a 40 0/0.

Preus per duros -els 100 kilos fora consums:

Arribades pels molls y estacions al dia d'ahir

Estació del Bogatell, 12.000 kilos.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 llaunes de 4 litres:

Regás Extra verge, a 9'50 pessetes cada llauna.

Regás superfi, a 8'50 id. id.

La Trompeta, a 7'50 id. id. id.

MERCAT DE GRANS

Arribades pels molls y estacions el dia 4 de mars de 1909.

Nord: 35 vagons de blat, 1 de farina, o de civada o de besses y 0 ordi.

Fransa. 11 vagons blat, 2 farina, o ségol, o civada; 1 besses o d'ordi, o de blat-de-moro y o de fa ves.

Moviment del port

5 mars

En el dia d'ahir entraren les següents naus:

De Cartagena, goleta «Clarita», ab ferro vell.

D'Alacant, vapor «Francolí», ab cárrega general y 60 passatgers.

De Palma, vapor «Cataluña», ab cárrega general y 14 passatgers.

De Palma, vapor «Bellver», ab cárrega general y 42 passatgers.

D'Ambers, vapor belga «Congo», ab cárrega general.

De Glasgow, vapor noruec «Odin», ab 3,800 toneladas de carbó.

De Liverpool, vapor «Rita», ab cárrega general.

De Marsella, vapor «Sevilla», ab cárrega general y 24 passatgers.

De Gijón, vapor «Uribitarte». ab 1.500 toneladas de carbú.

De Marsella, vapor «Castilla, ab cárrega general, 6 passatgers pera aquect port y 1 de trànzit.

De Gènova, vapor italiá «Regina Elena», ab cárrega general, 14 passatgers pera aquest port y 657 de trànzit.

En el mateix dia sigueren despatxats:

Pera Aguilos, vapor noruec «Cosme».

Pera Londres, vapor anglès «Almagro».

Pera Manila, vapor «C. López y López».

Pera Mahó, vapor «Monte Toro».

Pera Mahó, vapor «Menorquín».

Pera Ceta, vapor «Rioja».

Pera Marsella, vapor «Andalucía».

Pera Palamós, llagut «Pepita».

Pera Palma, vapor «Bellver».

Pera Valencia, pailebot «Diligencia».

Pera Tarragona, vapor «Rita».

Pera Buenos Aires, vapor italiá «Regina Elena».

Vapors de la casa Mac-Andrews:

«Grete-Gronau», sortí'l 4 cap a Amberes.

«Almagro», sortirá'l 5 cap a Londres y Amberes.

«Cortés», arribá a Cádiz el 2, diHamburg.

«Bravo», arribá a Huelva'l 4, sortirá'l 6 cap a Sevilla.

«Lista», a Santander.

«Soto», a Vigo», sortirá'l 6 cap a Londres.

«J. Cunninghan», a Londres».

«Solis», a Cartagena», sortirá'l 6 cap a Londres.

«Balboa», s'espera'l 5, sortirá'l 9 cap a Hamburg.

«Luque», arribá a Hamburg el 5, de Castelló.

«Pizarro», carregant a Hamburg.

«Pelayo», carregant a Amberes sortirá'l 10 cap a Coruña.

«Bazán», arribá a Hamburg el 28, de «Bilbao»

«Pinzón», sortí de Pasages el 4, cap a Bilbao, carregará pera'l Mediterrani.

«Alvarado», de Gibraltar a Hamburg,

«Goya», aFaro, carregant pera Londres.

Mercats de Catalunya

VALLS. 3 mars.—Preus del mercat, celebrat avui.

Mongetes, a 17'00 pessetes; Blat, a 16'00; Blat-de-moro, a 12'00; Ordi, a 8 00; Civada, a 7'00; Faves, a 11'00; Cigrons, a 18'00; Sègol, a 9'00; Ví, a 15'00 pessetes els 120 litres; garrofes, a 7'00 quintá; ametlla comú, a 15'00 la quartera; id. mollar, a 43'00 el sac de 60 kilos y avellana, a 39'00 id., id.

OBSERVACIONS ATMOSFÈRIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotá ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetre nivell mar	Temperatura ambiente	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de nivols	Quantitat de nivols
8 m.	756'86	10'0	O	56	CKS	0'5
3 t.	757'54	12'1		42	CK	0'9

Estat de mar	TEMPERATURA Máxima		Mínima		Velocitat del vent	Aigua evaporada	Pluja en millim.
	Sol	22'4	Omb.	3'0	955	4'23	00'0
	Omb.	14'0	Refl.	1'0			

Sortida del sol: 6 h. 18 m.—Se pon: 5 h. 48 m.

Sortida lluna: 4 h. 20 m.—Se pon: 7 h. 16 m.

Quart creixent.—Lluna plena demá

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 8, ter.

Recomendada por los más eminentes profesores y médicos en las

Catarros bronquiales crónicos, Influenza, Escrófulas Enfermedades pulmonares, Tos convulsiva.

Sirolina — aumenta el appetito y el peso del cuerpo, calma la tos y la espectoración.

Advertencia: Existen falsificaciones ineficaces! Para obtener buen resultado examinar bien que en cada frasco esté indicada nuestra marca especial „Roche" y pedir siempre SIROLINA ROCHE.

„Roche." — De venta en todas las farmacias. Frasco . . . . . ptas. 5

F. Hoffmann-La Roche y Co.
Basiléa (Suiza), Grenzach (Alemania).
Representantes y Depositarios en España: Alfredo Riera é Hijos, Napoles 166, Barcelona. (Nombre registrado).

1909 AGENDAS 1909
(BAILLY-BAILLIERE)

Agenda de Bufete
Contiene: Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc.
Cuatro ediciones económicas
En Madrid: 1, 1,50, 2 y 3 pesetas.
En Provincias: 1,50, 2, 3 y 4 pesetas.
Cuatro ediciones completas
En Madrid: 2, 2,50, 3 y 4 pesetas.
En Provincias: 2,50, 3, 4 y 5 pesetas.

MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria
CONTIENE
Secciones especiales para anotar visitas, señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y sin temor á que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna.
PRECIOS
En Madrid: 2,50 y 3 pesetas.
En Provincias: 3 y 3,50 pesetas.

Agenda Culinaria
LIBRO DE LA COMPRA
que contiene 365 minutas y más de 700 recetas.
Explicación de la manera de condimentar los guisos que prescribe en los menús diarios.—Agenda en blanco para anotar al día los gastos de cocina.—Modelos del presupuesto individual y de familia.—Agenda de la lavandera y planchadora, etc.
PRECIOS
En Madrid . . . . 2,00 ptas.
En Provincias. . 2,50 —

Agenda Médico-quirúrgica de bolsillo
6 Memorándum terapéutico, Formulario moderno y diario de visita.
Contiene: Diario en blanco para las anotaciones particulares. — Diario de visita.—Memorándum de terapéutica médico-quirúrgica y obstetricia.—Formulario.—Venenos y contravenenos.—Aguas minerales.—Señas útiles á médicos, farmacéuticos y veterinarios, etc.
PRECIOS
2,50 ptas. en Madrid y 3 en Provincias.

Agenda de Bolsillo para uso de Particulares.
Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, tablas de interés y amortización, pesas y medidas, reducción de monedas extranjeras, etc.
Encuadernado en tela, con bolsillo interior y porta-lápiz.
PRECIOS
EN MADRID
De un día en plana. . . . . 1,50 ptas.
De dos días en plana. . . . 2,00 —
EN PROVINCIAS
2 y 2,50 ptas. respectivamente.

Herpes (Brians)
La pomada y essencia antiherpétiques de Botta, preparadas por Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans las virtuts d'aquests remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada istiu tenen de pendre biaxy y sigües sulfurosos sense lograr curarse.
Unich dipósit: Farmacia de Borrell, Comte del Assalt, núm. 32 (xiuxi) nada al carrer de Sant Ramon).

HIPOTEQUES EN DOS DIES
DINER PERA GENRES PROPORCIONA Banys Nous, 16, pral., 2.ª De 9 a 11 y de 4 a 9

Mobles de A. Diral
Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes. Mondrizábal, 34 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

FRANCES, ANGLES, COMERS
Classes y seccions pràctiques
Canuda, 11, primer

Aixarop Vida El millor del món pera curar l'ANEMIA, NIRVIS, BRIANS y REUMATISME. Evita'ls ataca d'*apoplegia* (feridura), y es un gran reconstituient. — De venda, Call, 28, farmacia.

PRÉSTAMS en hipoteca desde'l 4 per 100 anyal y en lletra, a 30, 60 y 90 dies. Höstench, Corredor Colegiat, Passatge Escudellers, número 3, principal.

ESQUELES MORTUORIES
Se n'admeten an aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

IODHYRINE DEL Dtor. DESCHAMP
HACE ADELGAZAR
Progresivamente en pocas semanas.
UNICO PRODUCTO SERIO VERDAD CONTRA LA
OBESIDAD
SIN PERJUDICAR LA SALUD
Se garantiza una disminución de peso de 1 Kilo por semana.
NO DEJA ARRUGAS
DE VENTA EN PRINCIPALES FARMACIAS
Regnier DOMENECH & A. LÓPEZ.-Pl.ª Nueva, 3.-Barcelona

CALORIGENE
Cura en una sola nit la TOS, els REUMATISMES DOLORS DE COSTAT, LUMBAGOR, TORTICOLIS y totes les afeccions causades pel fred
Es un remei facil y nèt, no exigeix sacrificis de costums y evita l'ús de drogues tant perjudicials per l'estòmac.

Pera fer PONDRE a les gallines
Medi d'eficacia comprovada — — Donant a les gallines
ELS POLVOS PERA FER PONDRE
S'obtenen resultats immillorables. Se consegueix que ponguin fins durant la temporada de majors freds
100 ous per gallina y per any s'obtenen ab un gasto de 0'10 ptes. per mes

L'ANTI-REUMATISME "ROPS"
cura tots els
REUMATISMES
LAGRANGE, farmacèutic preparador — Issigeac (Dordogne)